

1. చుక్కలు - (క్క)

చుక్కలు చుక్కలు చుక్కలు
లెక్కకు మించిన చుక్కలు
ఆకాశంలో మిలమిల మెరిసే
జాబిలి చుట్టూ చక్కని చుక్కలు
మబ్బుల మాటున చందమామతో
ముచ్చటలాడే చుక్కలు చుక్కలు

I వినండి - మాట్లాడండి

అ) ఆకాశంలో చుక్కలు ఎప్పుడు ఉంటాయి? ఎలా ఉంటాయి?

ఆ) చుక్కలను చూస్తున్నప్పుడు మీరు ఏమనుకుంటారు?

II చదువండి

అ) కింది వాక్యాలను చదువండి. గేయంలో గుర్తించండి. ఆ వాక్యాల కింద గీత గీయండి.

- 1) ముచ్చటలాడే చుక్కలు చుక్కలు
- 2) చుక్కలు చుక్కలు చుక్కలు
- 3) లెక్కకు మించిన చుక్కలు
- 4) జాబిలి చుట్టూ చక్కని చుక్కలు

ఆ) కింది పదాలను చదువండి. గీత గీసిన అక్షరాల మధ్య తేడాను చెప్పండి.

1) అక - అక్క	2) ఉకు - ఉక్కు
3) ముకు - ముక్కు	4) చుక - చుక్క
5) నక - నక్క	6) ఎకాలు - ఎక్కులు
7) చికుడు - చిక్కుడు	8) రెకలు - రెక్కలు

ఇ) బొమ్మల ఆధారంగా కింది పదాలను చదువండి. గీత గీసిన అక్షరాల మధ్యన తేడాను చెప్పండి.

కుక్క

జట్కా

★ 'కుక్క'లో 'క' కు 'క్' ఒత్తు వచ్చింది కదా? ఇలా 'క' లేదా 'క్' గుణింతపు అక్షరాలకు 'క్' ఒత్తు ఉంటే వాటిని 'ద్విత్యాలు' అంటారు.

★ 'జట్కా'లో 'టా' కు 'క్' ఒత్తు వచ్చింది కదా? ఇలా వేరే అక్షరాలకు 'క్' ఒత్తు ఉంటే వాటిని 'సంయుక్తాలు' అంటారు.

ఈ) కింది వాటిలో ద్విత్వాలు, సంయుక్తాలను గుర్తించండి. వాటిని పట్టికలో రాయండి.

మక్కలు

దిక్కు

ఉల్కు

ముర్కులు

బుక్కెడు

చక్కెర

పక్కన

గోల్కొండ

కర్కాటకం

చమత్కారం

ఎక్కడం

వక్కలు

బొక్కెన

చిట్కా

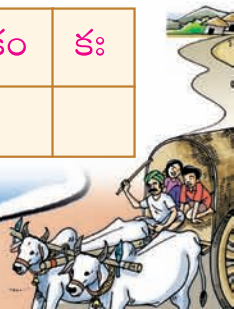
లెక్కలు

ద్విత్వాలు	సంయుక్తాలు

III రాయండి

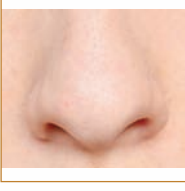
అ) కింది గుణింతాన్ని చదువండి. కింది గడిలో 'క' ఒత్తు చేర్చి రాయండి.

క	కా	కి	కీ	కు	కూ	కె	కే	క్ర	కొ	కో	కౌ	కం	కః
క్క													

అ) కింది బొమ్మలకు పేర్లు రాయండి.

ఇ) కింది గళ్ళలోని అక్షరాలతో పదాలను రాయండి.

ము	క్క	అ
క్కె	చె	తొ
ర	ఉ	క్కు
ఎ	క్కా	లు

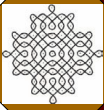
ఉదా: ముక్కెర

IV సృజనాత్మకత

అ) ఆకాశంలో చందమామను చూడండి. చందమామ, చుక్కలను గీసి రంగులు వేయండి.

SCERT TELANGANA

2. ముగ్గులు - (గ్గు)

రంగుల ముగ్గులు
రతనాల ముగ్గులు
ముచ్చటైన ముగ్గులు
ముత్యాల ముగ్గులు
అందమైన ముగ్గులు
ఇంటి ముందు ముగ్గులు

I వినండి - మాట్లాడండి

- అ) ముగ్గులు ఎప్పుడెప్పుడు వేస్తారు?
ఆ) పాఠంలోని బొమ్మలో ఏమేమి ఉన్నాయి?

II చదువండి

అ) కింది పాఠంలోని గేయ వాక్యాలు తారుమారైనాయి. పాఠం చదివి వాటిని సరైన వరుసలో పెట్టండి.

రతనాల ముగ్గులు

ముత్యాల ముగ్గులు

ముచ్చటైన ముగ్గులు

రంగుల ముగ్గులు

అ) పాఠంలో గ - ' గ ' ఒత్తు పదాలను గుర్తించండి. ఆ పదాల కింద గీత గీయండి.

ఇ) కింది పదాలలో గీత గీసిన అక్షరాల మధ్య తేడాను గుర్తించండి. స్పష్టంగా చదువండి.

1) లగ్గం - లగ్గం

2) దగ్గు - దగ్గు

3) మగ్గం - మగ్గం

4) రగ్గు - రగ్గు

ఈ) కింది పదాలను చదువండి. వేరే అక్షరాలకు ' గ ' ఒత్తు పదాల కింద గీత గీయండి.

బుగ్గ

దర్గా

అగ్గి

బుగ్గి

దగ్గు

రగ్గు

బొగ్గు

దుర్గ

విగ్గు

ఉగ్గు

మగ్గం

ముగ్గు

మొగ్గ

ఖడ్గం

లగ్గం

మార్గం

సద్గుణం

పగ్గం

దగ్గర

వర్గం

ఉ) కింది ఖాళీలను సరైన పదాలతో పూరించండి. చదువండి.

(దుర్గ, బుగ్గ, ఉగ్గు, దగ్గు, దగ్గర)

1) రజని _____ జామకాయ ఉంది.

2) శ్రీను, గోపి _____ గుడికి వెళతారు.

3) తాతకు _____ రాలేదు.

4) సీత _____ మీద చుక్క ఉంది.

5) అమ్మ పాపాయికి _____ తినిపించింది.

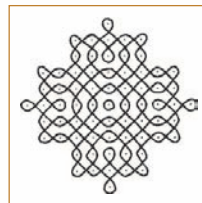

III రాయండి

అ) కింది గుణింతాన్ని చదువండి. కింది గడిలో ' ం ' ఒత్తు చేర్చి రాయండి.

గ	గా	గి	గీ	గు	గూ	గె	గే	గై	గౌ	గో	గౌ	గం	గః
గం													

ఆ) కింది బొమ్మల పేర్లు రాయండి.

ఇ) కింది పదాలను జతపరచండి. వాటితో వాక్యాలు రాయండి.

అక్కకు బిగ్గరగా అరిచాడు _____

బావి దగ్గర లగ్గం కుదిరింది _____

రవి బొక్కెన ఉంది _____

గులాబీ మొక్క నల్గొండ _____

మా ఊరు మొగ్గ వేసింది _____

IV సృజనాత్మకత

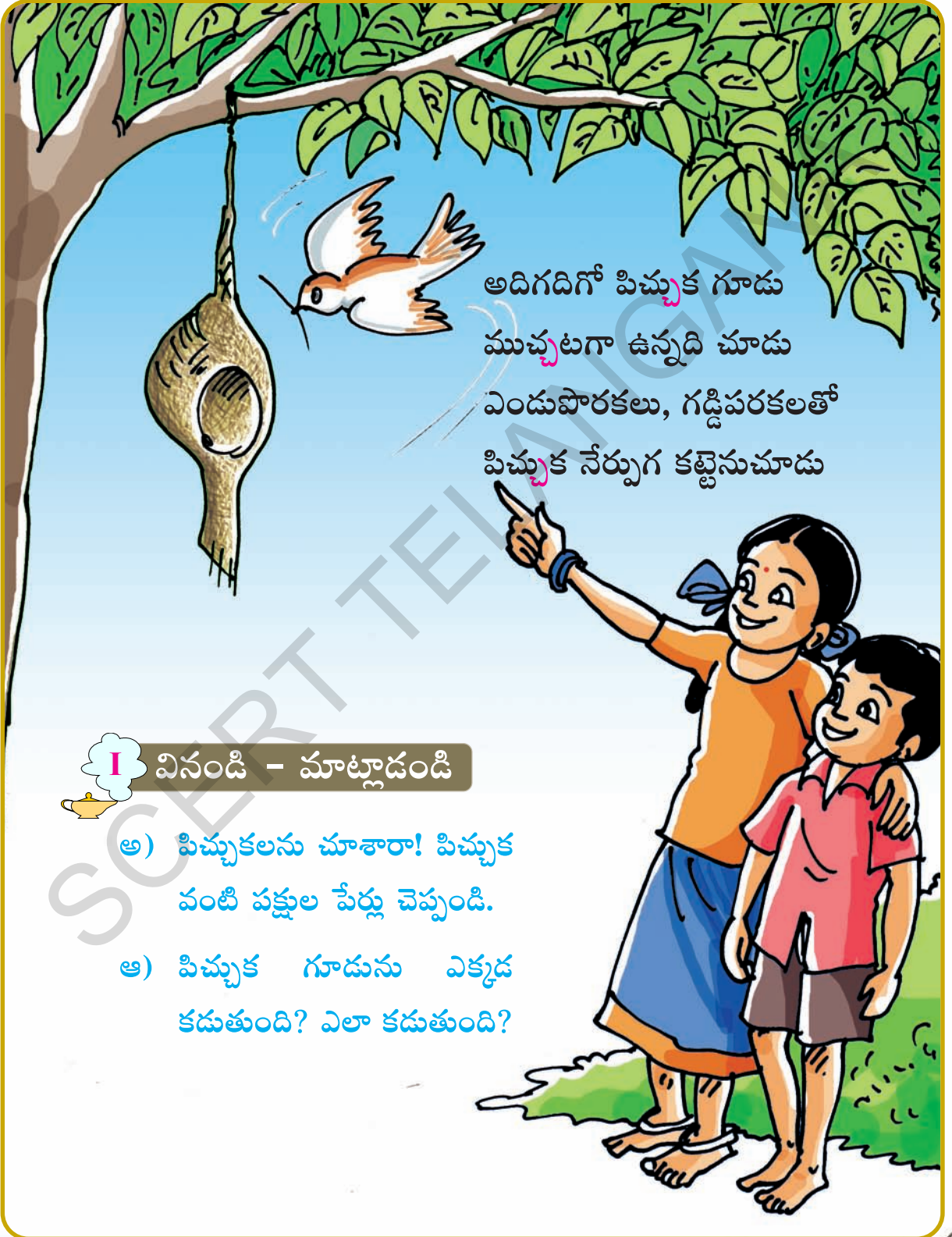
అ) మీకు నచ్చిన ఏదైనా ఒక ముగ్గును గీసి రంగులు వేయండి.

SCERT TELANGANA

3. పిచ్చుక - (చ్చ)

అదిగదిగో పిచ్చుక గూడు
ముచ్చటగా ఉన్నది చూడు
ఎండుపొరకలు, గడ్డిపరకలతో
పిచ్చుక నేర్పుగ కట్టెనుచూడు

I వినండి - మాట్లాడండి

- అ) పిచ్చుకలను చూశారా! పిచ్చుక
వంటి పక్షుల పేర్లు చెప్పండి.
- ఆ) పిచ్చుక గూడును ఎక్కడ
కడుతుంది? ఎలా కడుతుంది?

II చదువండి

అ) కింది వాక్యాలను, పదాలను గేయంలో గుర్తించండి. వాక్యాల కింద గీత గీయండి. పదాలకు '○' చుట్టండి.

- 1) పిచ్చుక నేర్పుగ కట్టెను చూడు
- 2) ముచ్చటగా ఉన్నది చూడు
- 3) అదిగదిగో పిచ్చుక గూడు
- 4) గూడు, పిచ్చుక, చూడు, ముచ్చటగా

ఆ) కింది పదాలను చదువండి. గీత గీసిన అక్షరాల మధ్య తేడాను గుర్తించండి. స్పష్టంగా చదువండి.

- 1) పిచ్చుక - పిచ్చుక
- 2) ముచ్చట - ముచ్చట

ఇ) కింది పదాలను చదువండి. వీటిలో ద్విత్వాలు, సంయుక్తాలను వేరుచేసి పట్టికలో రాయండి.

మిర్చి	చర్చ	కుర్చీ	గచ్చు
లాల్చీ	పిచ్చుక	ఎచ్చట	ముచ్చట
పచ్చీసు	పల్చన	పెచ్చులు	ఏడ్చుట
నిచ్చెన	పచ్చిక	నాన్నుడు	కుచ్చులు

ద్విత్వాలు	సంయుక్తాలు

ఈ) కింది వాక్యాలను చదువండి. 'చ' ఒత్తు పదాల కింద గీత గీయండి.

- 1) పచ్చని పచ్చికపై పిచ్చుక వాలింది.
- 2) మామిడికాయ పచ్చడి అందరికీ నచ్చుతుంది.
- 3) రామచిలుక ఆకుపచ్చగా ఉంటుంది.
- 4) వేసవి కాలంలో పుచ్చకాయ తినాలి.
- 5) సీత నిచ్చెన ఎక్కింది.
- 6) పామును చూడగానే ముచ్చెమటలు పట్టాయి.
- 7) ఉమ, రమ కచ్చకాయలు ఆడారు.
- 8) పచ్చిమిర్చి తింటే కారంగా ఉంటుంది.

III రాయండి

అ) కింది గుణింతాన్ని చదువండి. కింది గడిలో 'చ' ఒత్తు చేర్చి రాయండి.

చ	చా	చి	చీ	చు	చూ	చె	చే	చై	చొ	చో	చౌ	చం	చః
చ్చ													

ఆ) కింది బొమ్మలను చూడండి. వాటి పేర్లను రాయండి.

ఇ) పట్టిక ఆధారంగా వాక్యాలను రాయండి.

హరి	పుచ్చకాయ	చూసింది
అరుణ		తెచ్చాడు
అక్క		కోసింది

IV సృజనాత్మకత

అ) కింది గేయాన్ని పొడిగించి రాయండి.

ఎండాకాలం వచ్చింది

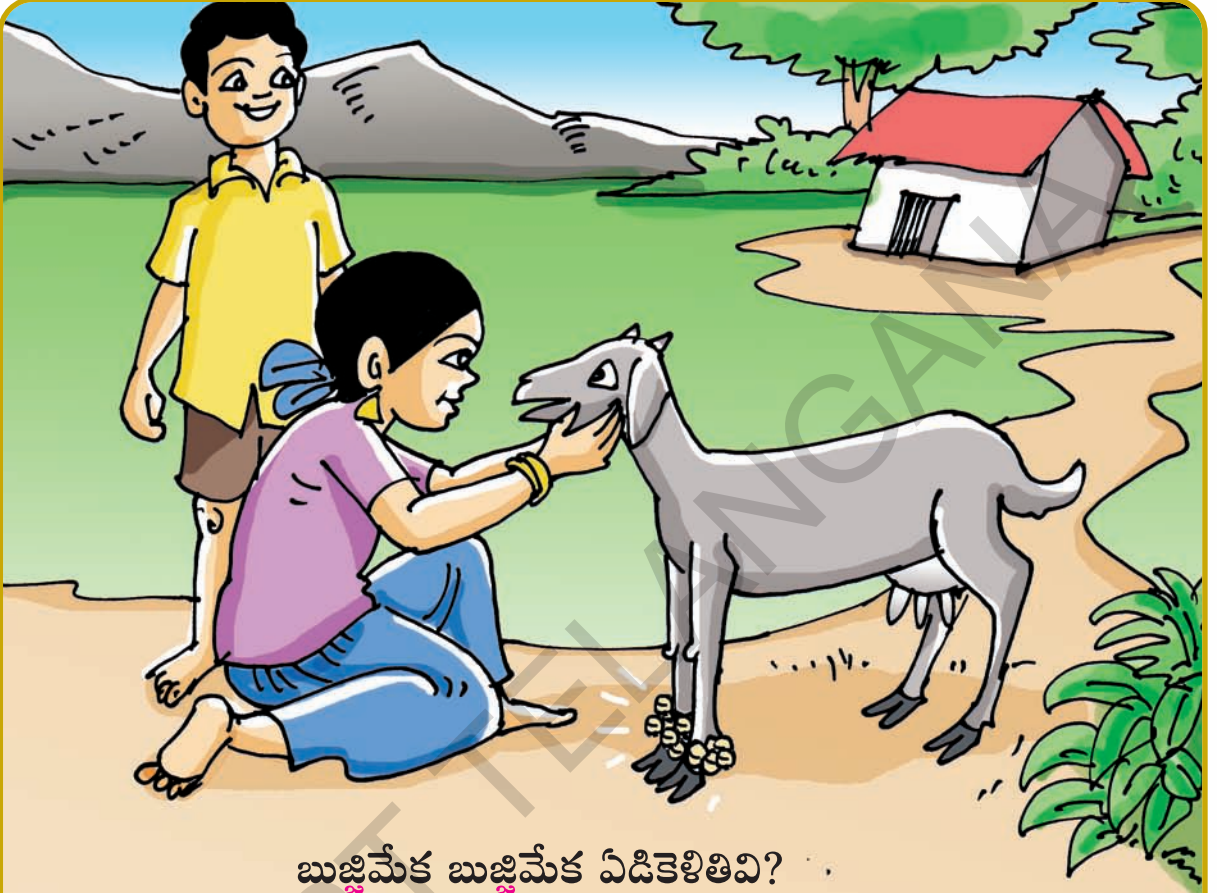
ఎండలు బాగా తెచ్చింది

వాన కాలం వచ్చింది

4. బుజ్జిమేక - (జ్జ)

బుజ్జిమేక బుజ్జిమేక ఏడికెళితివి?

బుజ్జి బుజ్జి పిల్లల ఆటకెళితిని

ఆటకెళితే బుజ్జిమేక ఏమిజరిగెను?

కాళ్ళకేము పిల్లలంతా గజ్జెకట్టిరి

గజ్జెకడితే బుజ్జిమేక ఏమిచేస్తేవి?

గజ్జెలతో గంతులేస్తు ఇంటికెళితిని

I వినండి - మాట్లాడండి

అ) బుజ్జిమేక ఎక్కడికి వెళ్ళింది? ఏం జరిగింది?

ఆ) మీకు తెలిసిన పిల్లల ఆటల పేర్లు చెప్పండి.

II చదువండి

అ) “బుజ్జి బుజ్జి పిల్లల ఆటకెళితని” అనే వాక్యం గేయంలో ఎక్కడ ఉన్నదో గుర్తించండి.

ఆ) కింది పదాలను చదువండి. తేడాను గుర్తించండి.

1) బుజాయి - బుజ్జాయి	2) బజీలు - బజ్జీలు
3) గజెలు - గజ్జెలు	4) దురనుడు - దుర్జనుడు
5) సజనుడు - సజ్జనుడు	6) మారాలము - మార్జాలము

ఇ) కింది పదాలను తప్పులు లేకుండా ధారాళంగా చదువండి. వీటిలో వేరే అక్షరానికి ‘జ’ ఒత్తుగా వచ్చిన పదాలు ఏవి?

బుజ్జి	గుజ్జు	సజ్జ	గజ్జి	ఆర్జన
గజ్జెలు	మజ్జిగ	బుజ్జాయి	బజ్జీలు	గర్జించు
దౌర్జన్యం	విసర్జన	సజ్జనుడు	దుర్జనుడు	మార్జాలము

ఈ) పదాలు జతపరిచి వాక్యాలు రాయండి.

1) పూల సజ్జలో	తోటలో ఉంది
2) మజ్జిగను	పూలున్నాయి
3) బుజ్జి	తాగాలి

III రాయండి

అ) కింది గుణింతాన్ని చదువండి. కింది గడిలో 'జ' ఒత్తు చేర్చి రాయండి.

జ	జా	జి	జీ	జు	జూ	జె	జే	జై	జౌ	జో	జౌ	జం	జః
జి													

ఆ) కింది వాక్యాలలో బొమ్మలకు బదులు పదం ఉంచి వాక్యాలు రాయండి.

1)

తోటలో మేయు చున్నది.

2)

కాళ్ళ పుల్లు పుల్లు మంటున్నవి.

3)

బుజ్జాయి

తో గుడికి వెక్తున్నది.

ఇ) కింది గళ్ళలోని అక్షరాలతో పదాలను రాయండి.

జి	బు	క
జు	స	మే
లు	గ	జి

_____	_____
_____	_____
_____	_____

ఈ) కింది పట్టిక ఆధారంగా వాక్యాలను రాయండి.

సీమ	గజ్జెలు	తాగింది
అరుణ	బజ్జీలు	తినింది / చేసింది
శాలిని	మజ్జిగ	కావాలంది

ఉదా: సీమ మజ్జిగ తాగింది.

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____
- 4) _____

IV సృజనాత్మకత

అ) కింది గేయాన్ని చదువండి. పొడిగించి రాయండి.

మిరపకాయ బజ్జీ

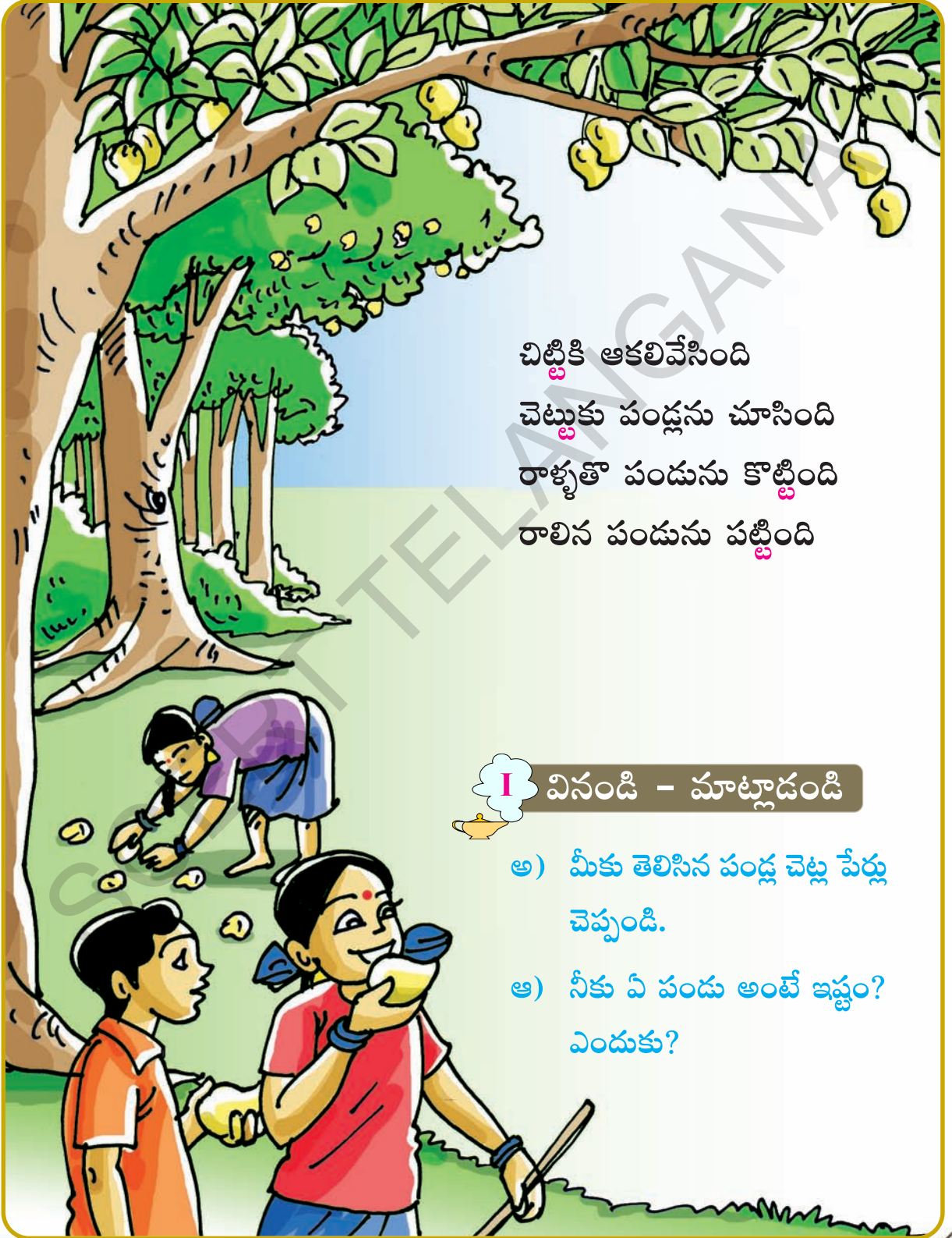
కారం కారం బజ్జీ

అరటికాయ బజ్జీ

5. చెట్టు - (ట్ట)

చిట్టికి ఆకలివేసింది
చెట్టుకు పండ్లను చూసింది
రాళ్ళతో పండును కొట్టింది
రాలిన పండును పట్టింది

I వినండి - మాట్లాడండి

- అ) మీకు తెలిసిన పండ్ల చెట్ల పేర్లు చెప్పండి.
- ఆ) నీకు ఏ పండు అంటే ఇష్టం? ఎందుకు?

II చదువండి

అ) కింది వాక్యాలు గేయంలో ఎక్కడ ఉన్నాయో గుర్తించండి. వాటి కింద గీత గీయండి.

- 1) చెట్టుకు పండ్లను చూసింది
- 2) రాలిన పండును పట్టింది
- 3) చిట్టికి ఆకలి వేసింది

ఆ) కింది పదాలను చదువండి. గీత గీసిన అక్షరాల మధ్య తేడాను గుర్తించండి. వాటిని స్పష్టంగా పలకండి.

- 1) పుట - పుట్ట
- 2) పటిక - పట్టిక
- 3) ఒటు - ఒట్టు

ఇ) కింది పదాలను ధారాళంగా చదువండి. పట్టికలో పూరించండి.

గుట్ట	చిట్ట	గట్టి	కుట్టు	మట్టి
అట్టు	మెట్టు	చెట్టు	తట్ట	కష్టం
ఇష్టం	నష్టం	స్పష్టం	అష్టమి	పట్టిక
పొట్టేలు	చిట్టేలు	దుష్టులు	కట్టెలు	తేనెతెట్టు

'ట' కు 'ట' ఒత్తు వచ్చే పదాలు	ఇతర అక్షరానికి 'ట' ఒత్తు వచ్చే పదాలు

ఈ) కింది వాక్యాలను చదువండి. తప్పు (X), ఒప్పు (✓) లను గుర్తించండి.

- 1) మనం చిట్టి మొక్కను నాటాలి. ()
- 2) చిట్టి మొక్కకు రోజూ నీరు పోయాలి. ()
- 3) రోజూ పట్టుబట్టలే వేసుకోవాలి. ()
- 4) దుష్టులతో స్నేహం చేయాలి. ()
- 5) కష్టపడితే ఫలితం ఉంటుంది. ()

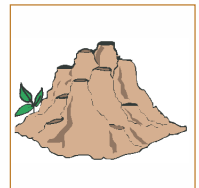
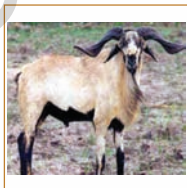

III రాయండి

అ) కింది గుణింతాన్ని చదువండి. కింది గడిలో 'ట' ఒత్తు చేర్చి రాయండి.

ట	టా	టి	టీ	టు	టూ	టె	టే	టై	టౌ	టో	టౌ	టం	టః
ట్ట													

ఆ) కింది బొమ్మలను చూడండి. వాటి పేర్లను రాయండి.

ఇ) కింది పట్టిక ఆధారంగా వాక్యాలను రాయండి.

రమ	చెట్టు	ఎక్కింది
జలజ	బుట్ట	తెచ్చింది
సలీమా	చిట్టి మొక్క	నాటింది

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____
- 4) _____

IV సృజనాత్మకత

అ) మీకు నచ్చిన ఒక పండ్ల చెట్టు బొమ్మ గీయండి. రంగులు వేయండి.

6. బుడ్డోడు - (డ్డ)

బుడ్డోడమ్మా బుడ్డోడు
లడ్డు కొరకు ఉరికాడు
జిడ్డుమీద కాలేసి

జరున అడ్డం పడ్డాడు
జారే చెడ్డీ పైకనుకుంటూ
విడ్డూరంగా లేచాడు

I వినండి - మాట్లాడండి

అ) బుడ్డోడు ఎందుకు కింద పడ్డాడు?

ఆ) మీరు ఎప్పుడైనా కిందపడ్డ సందర్భాలున్నాయా? ఎప్పుడు? ఎక్కడ?

II చదువండి

అ) కింది పదాలు, వాక్యాలు గేయంలో గుర్తించండి. పదాలకు '○' చుట్టండి.
వాక్యాల కింద గీత గీయండి.

- 1) లడ్డు కొరకు ఉరికాడు
- 2) జారే చెడ్డీ పైకనుకుంటూ
- 3) బుడ్డోడమ్మా బుడ్డోడు
- 4) లడ్డు, జిడ్డు, జర్రున, విడ్డూరంగా

ఆ) కింది పదాలను చదువండి. గీతగీసిన అక్షరాల మధ్య తేడాను గుర్తించండి.
వాటిని స్పష్టంగా పలుకండి.

- 1) గడపార - గడ్డపార
- 2) ఒడ్డాణం - ఒడ్డాణం
- 3) గుడి - గుడ్డి
- 4) వడీ - వడ్డీ
- 5) గుడు - గుడ్డు
- 6) విడ్డూరము - విడ్డూరము

ఇ) కింది ఖాళీలను సరైన పదాలతో పూరించండి. చదువండి.

(లడ్డు, గుడ్డు, కబడ్డీ, గొడ్డలి, బిడ్డ)

- 1) పిల్లలు _____ ఆడుకుంటారు.
- 2) శివ _____ తో అడవికి వెళ్ళాడు.
- 3) కోడి _____ ను పెట్టింది.
- 4) అమ్మ _____ లు చేసింది.
- 5) ఊయలలో _____ ఊగుతున్నది.

ఈ) కింద ఇచ్చిన బొమ్మలను సరియైన పదాలతో జతపరచండి.

ఒడ్డాణం

లడ్డు

గుడ్డు

గడ్డి

III రాయండి

అ) కింది గుణింతాన్ని చదువండి. కింది గడిలో ' ం ' ఒత్తు చేర్చి రాయండి.

ద	డా	డి	డీ	దు	డూ	దె	డే	దై	డౌ	డో	డౌ	దం	దః
ద													

ఆ) కొన్ని ' ం ' ఒత్తు పదాలు రాయండి.

ఇ) కింది గళ్ళలోని అక్షరాలతో కొత్త పదాలు రాయండి.

గ	ణి	దు	గొ
ణ	ణం	క	లి
ణ	ట	ణి	ల
డ్డు	ణ	లి	గు

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

ఈ) కింది బొమ్మల పేర్లు రాయండి. వాటితో వాక్యాలు రాయండి.

ఉదా: పాప ఒడ్డాణం పెట్టుకుంది.

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____
- 4) _____

IV సృజనాత్మకత

అ) కింది గేయాన్ని పొడిగించండి.

కావాలి కావాలి

ఆవుకు గడ్డి కావాలి

కావాలి కావాలి

7. బత్తాయి పండు - (త్త)

పండు పండు బత్తాయి పండు
బత్తాయి పండు పచ్చగ నుండు
తియ్యగ పుల్లగ బత్తాయి పండు
ఆరోగ్యానికిది ఎంతో మెండు

I వినండి - మాట్లాడండి

అ) ఏయే పండ్లు ఏయే రంగుల్లో ఉంటాయి?

ఆ) తొక్క తీయకుండ తినే పండ్లు ఏవి?

II చదువండి

అ) కింది వాక్యాలను చదువండి. పాఠం ఆధారంగా వాక్యాల సంఖ్యను ()లో రాయండి.

- 1) పండు పండు బత్తాయి పండు. ()
- 2) ఆరోగ్యానికిది ఎంతో మెండు. ()
- 3) తియ్యగ పుల్లగ బత్తాయి పండు. ()
- 4) బత్తాయి పండు పచ్చగ నుండు. ()

ఆ) గేయంలోని వాక్యాలలో ‘_’ ఒత్తు గల పదాలకు ‘○’ చుట్టండి.

ఇ) కింది పదాలను చదువండి. ‘_’ ఒత్తు ఉన్న అక్షరాల కింద గీత గీయండి. వాటిని స్పష్టంగా పలుకండి.

అత్త	కత్తి	భర్త	కొత్తది
భక్తి	చెత్త	విత్తం	అత్తరు
వత్తులు	గుప్తం	కత్తెర	రక్తం
సొత్తు	సప్తమి	విస్తరు	సత్తువ

ఈ) కింది పదాలను చదువండి. ‘_’ ఒత్తు గల పదాల కింద ‘□’ గీయండి.

1) కుక్క	మొగ్గ	ఉమ్మెత్త
2) మత్తడి	పిచ్చుక	నిచ్చెన
3) గచ్చ	పొగడ్త	రక్తం
4) సుల్తాను	కత్తెర	ఆప్తులు

III రాయండి

అ) కింది గుణింతాన్ని చదువండి. కింది గడిలో ' _ ' ఒత్తు చేర్చి రాయండి.

త	తా	తి	తీ	తు	తూ	తె	తే	తై	తొ	తో	తౌ	తం	తః
తై													

ఆ) కింది బొమ్మల పేర్లు రాయండి.

ఇ) కింది గళ్ళలోని అక్షరాలతో కొన్ని పదాలు ఏర్పడుతాయి. వాటిని రాయండి.

క	కై	మీ	ర
కై	క	భ	కై
క	ల	కు	ము
క	కొ	దు	వి

ఈ) కింది పదాలను జతపరచండి. వాటితో వాక్యాలను రాయండి.

కొత్త

నడక

బత్తాయి

సీసా

నత్త

బుట్ట

చెత్త

బట్టలు

అత్తరు

పండు

ఉ) కింది బొమ్మలను చూసి వాక్యాలు రాయండి.

IV సృజనాత్మకత

అ) కింది గేయాన్ని చదువండి. పొడిగించి రాయండి.

బత్తాయిపండు పుల్లగ నుండు

అరటి పండు _____

నేరేడు పండు _____

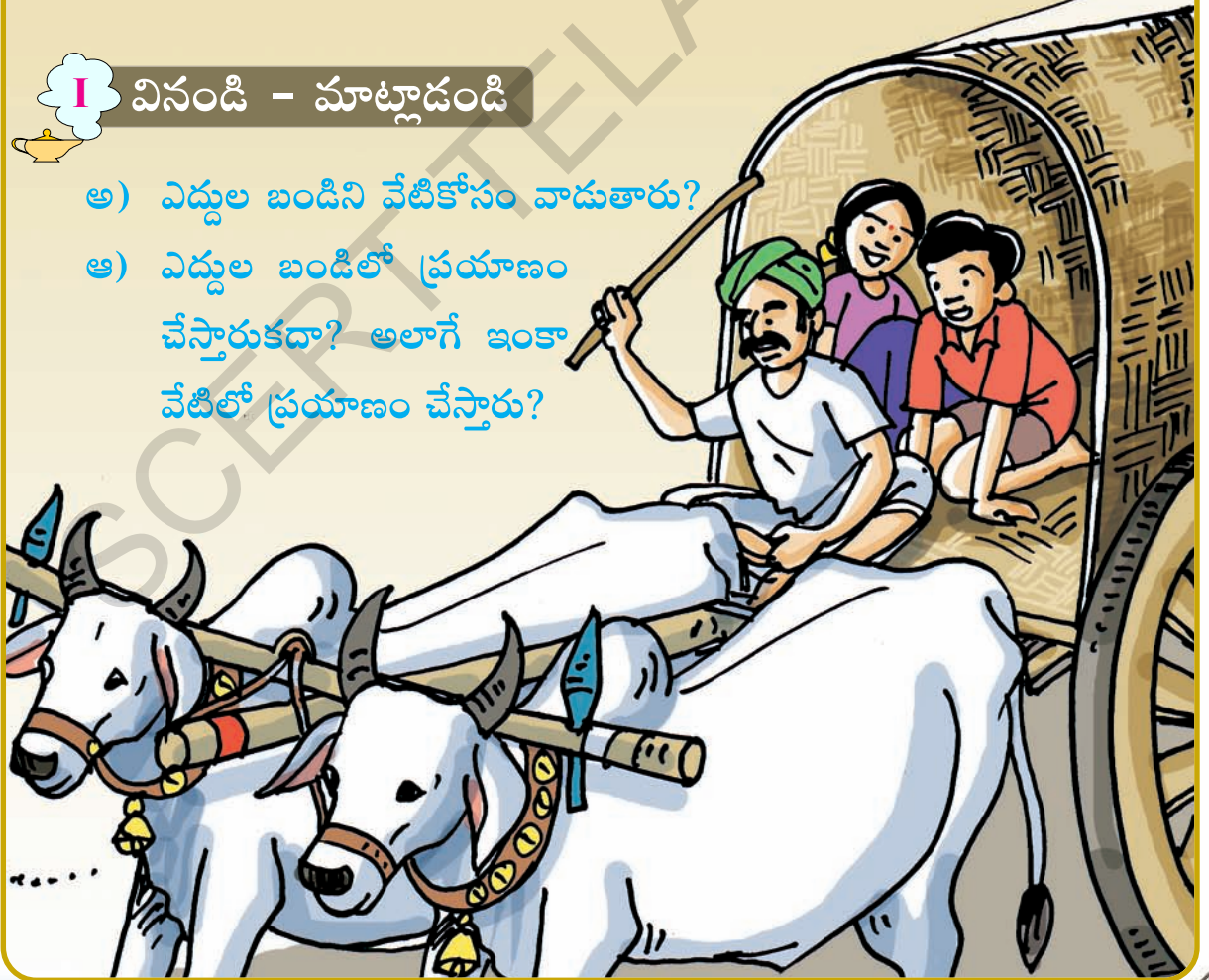

8. ఎద్దుల బండి - (ద్వ)

మామయ్య కట్టాడు ఎద్దుల బండి
జోరుమీద ఉన్నది ఎద్దుల బండి
హోరుగా పోతుంది ఎద్దుల బండి
చల్చల్చమంటేను ఎద్దుల బండి
ఘల్ ఘల్ మంటుంది ఎద్దుల బండి
వేగంగ వెళుతుంది ఎద్దుల బండి

I వినండి - మాట్లాడండి

- అ) ఎద్దుల బండిని వేటికోసం వాడుతారు?
- ఆ) ఎద్దుల బండిలో ప్రయాణం చేస్తారుకదా? అలాగే ఇంకా వేటిలో ప్రయాణం చేస్తారు?

II చదువండి

అ) కింది వాక్యాలు పాఠంలో ఎక్కడ ఉన్నవో చూడండి. గీత గీయండి.

- 1) మామయ్య కట్టాడు ఎద్దుల బండి
- 2) వేగంగా వెళుతుంది ఎద్దుల బండి
- 3) జోరు మీద ఉన్నది ఎద్దుల బండి

ఆ) పాఠంలో ' ఎ ' ఉన్న పదాల కింద గీత గీయండి.

ఇ) కింది పదాలను చదువండి. గీత గీసిన అక్షరాల మధ్య తేడాను చెప్పండి.

గద - గద్ద

ముద - ముద్ద

ఈ) కింది పదాలను చదువండి. వాటిలో 'ద' గుణింతపు అక్షరాలకు ' ఎ ' ఒత్తు ఉన్న పదాలను, ఇతర పదాలను వేరుచేసి పట్టికలో రాయండి.

గద్ద	వద్దు	మొద్దు	చద్ది	మిద్దె
ఉర్దూ	కొద్దిగ	శబ్దం	ముద్దాయి	మద్దెల
బద్దకం	శతాబ్దం	అద్దకం	వాగ్దానం	దిద్దుబాటు

'ద' గుణింతపు అక్షరాలకు ' ఎ ' ఒత్తు ఉన్న పదాలు	ఇతర హల్లులకు ' ఎ ' ఒత్తు ఉన్న పదాలు

ఉ) కింది వాక్యాలను చదువండి. వీటిలో ' ం ' ఒత్తు పదాల కింద గీత గీయండి.
వాటిని రాయండి.

- 1) పెద్దల మాట చద్దిమూట. ()
- 2) జయ అద్దంలో చూసి బొట్టు పెట్టుకుంది. ()
- 3) శివ మద్దెల వాయింఛాడు. ()
- 4) బెలూను పగలడంతో శబ్దం వచ్చింది. ()

ఊ) కింది పదాలను చదువండి. సరైన పదాన్ని గుర్తించండి.

- 1) కొలబడ కొలబిడ కొలబద్ద కొలబ్బడ
- 2) మొదునిద్దుర మొద్దునిద్దుర మొద్దనిదుర మొదునిదుర
- 3) దుదులు దుద్దెలు దుద్దిలు దుద్దులు
- 4) ఎద్దు ఎద్దె ఎదు ఎద్ది

ఎ) కింది పదాల వరుసను చూడండి. జతపరచి రాయండి.

చల్చల్	చినుకులు
ఘల్ఘల్	గంట
గణగణ	గుర్రం
టపటప	గజ్జెలు

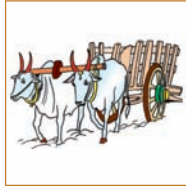

III రాయండి

అ) కింది గుణింతాన్ని చదువండి. కింది గడిలో ' ఎ ' ఒత్తు చేర్చి రాయండి.

ద	దా	ది	దీ	దు	దూ	దె	దే	దై	దొ	దో	దౌ	దం	దః
ద													

ఆ) కింది బొమ్మల పేర్లు రాయండి.

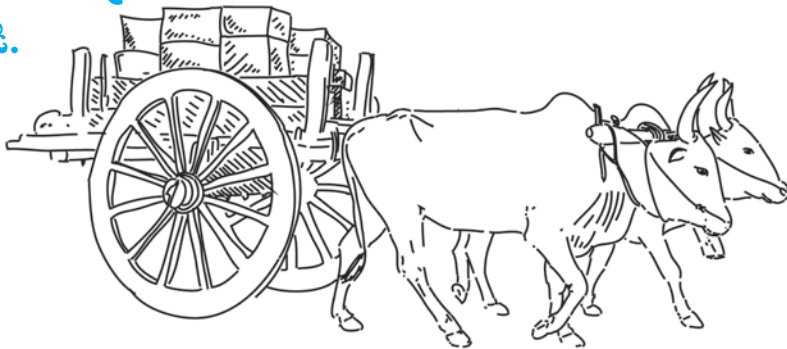

ఇ) కింది పదాలను ఉపయోగించి సొంత వాక్యాలు రాయండి.

- 1) ఎద్దు : _____
- 2) అద్దం : _____
- 3) పెద్దలు : _____
- 4) సుద్దముక్క : _____
- 5) పొద్దున : _____

IV సృజనాత్మకత

అ) ఎద్దుల బండి చిత్రానికి రంగులు వేయండి. దాని గురించి రెండు వాక్యాలు రాయండి.

9. చిన్నిపాపాయి - (న్న)

చిన్ని పాపాయికి ఏమి కావాలి?
 చిన్నారి పొన్నారి బొమ్మ కావాలి.
 చిన్ని పాపాయికి ఏమి కావాలి?
 చేతులకు చిన్న గాజులు కావాలి.

చిన్ని పాపాయికి ఏమి కావాలి?
 కాళ్ళకేమో చిన్న గజ్జెలు కావాలి.
 చిన్ని పాపాయికి ఏమి కావాలి?
 చిన్న చిన్న కుచ్చుల గొను కావాలి.

I వినండి - మాట్లాడండి

అ) చిన్ని పాపాయి ఏమి కావాలని అడిగింది?

ఆ) ఎవరైనా నీకేమి కావాలని అడిగితే, నువ్వు ఏమేమి కావాలని అడుగుతావు?

II చదువండి

అ) గేయంలో '౨' ఒత్తు ఉన్న పదాల కింద గీత గీయండి.

ఆ) కింది పదాలు తప్పులు లేకుండా చదువండి. '౨' ఒత్తు ఉన్న అక్షరాలను '○' చుట్టండి.

అన్న	వెన్న	గిన్నె	జున్ను	కన్ను
మిన్ను	చిన్ని	పిన్ని	గిర్ని	అగ్ని
రత్నం	చిహ్నం	రాట్నం	పుణ్యం	స్నేహం
స్నానం	కన్నీరు	పన్నీరు	చిన్నారి	పొన్నారి
గన్నేరు	పున్నమి	ప్రయత్నం	విఘ్నేశుడు	గున్నమామిడి

ఇ) కింది అక్షరాలను కలుపుకుంటూ పదాలు రాయండి.

దు	న్న	ట	న్ను
సు		దు	
నా		వె	
వె		పె	

ఈ) కింది వాక్యాలలో కొన్ని అక్షరాలకు ఒత్తులు లేవు. సరైన ఒత్తులు చేర్చి చదువండి.

- 1) సనాయి పాట ఎంతో మధురం.
- 2) గినెలో పాలు ఉనాయి.
- 3) వెన తిన చిన వాడు.
- 4) కన వారిని ఎనడు మరువకు.
- 5) ఇంటికి సునం వేశారు.

III రాయండి

అ) కింది గుణింతాన్ని చదువండి. కింది గడిలో ' ం ' ఒత్తు చేర్చి రాయండి.

న	నా	ని	నీ	ను	నూ	నె	నే	నై	నొ	నో	నౌ	నం	నః
న్న													

ఉదా: అన్న చిన్నారి

ఆ) కింది గళ్ళలోని అక్షరాలతో కొన్ని పదాలు ఏర్పడుతాయి. వాటిని రాయండి.

పి	న్నీ	గ	క్క
అ	ం	ప	జు
మ	రు	లు	న్ను
ట్ట	త్త	న్నీ	క

ఇ) బొమ్మలకు బదులుగా పదాలతో వాక్యాలను చదువండి. రాయండి.

1) గాంధీతాత

తో నూలు వడికాడు.

2) చేనులో

పంట వేశారు.

3) రంగన్న వాయిస్తున్నాడు.

4) పాపాయికి అమ్మ చేయిస్తున్నది.

ఈ) కింది పదాలకు ఒత్తులు చేర్చి, ఆ పదాలతో వాక్యాలు రాయండి.

1) చకని : చక్కని : అమ్మ నాకు చక్కని బట్టలు వేసింది.

2) గనేరు పూలు : _____

3) సానం : _____

4) సేహం : _____

5) అనం : _____

IV సృజనాత్మకత

అ) కింది గేయాన్ని చదువండి. పొడిగించి రాయండి.

చిన్నారి చిన్నికి ఏమి కావాలి?

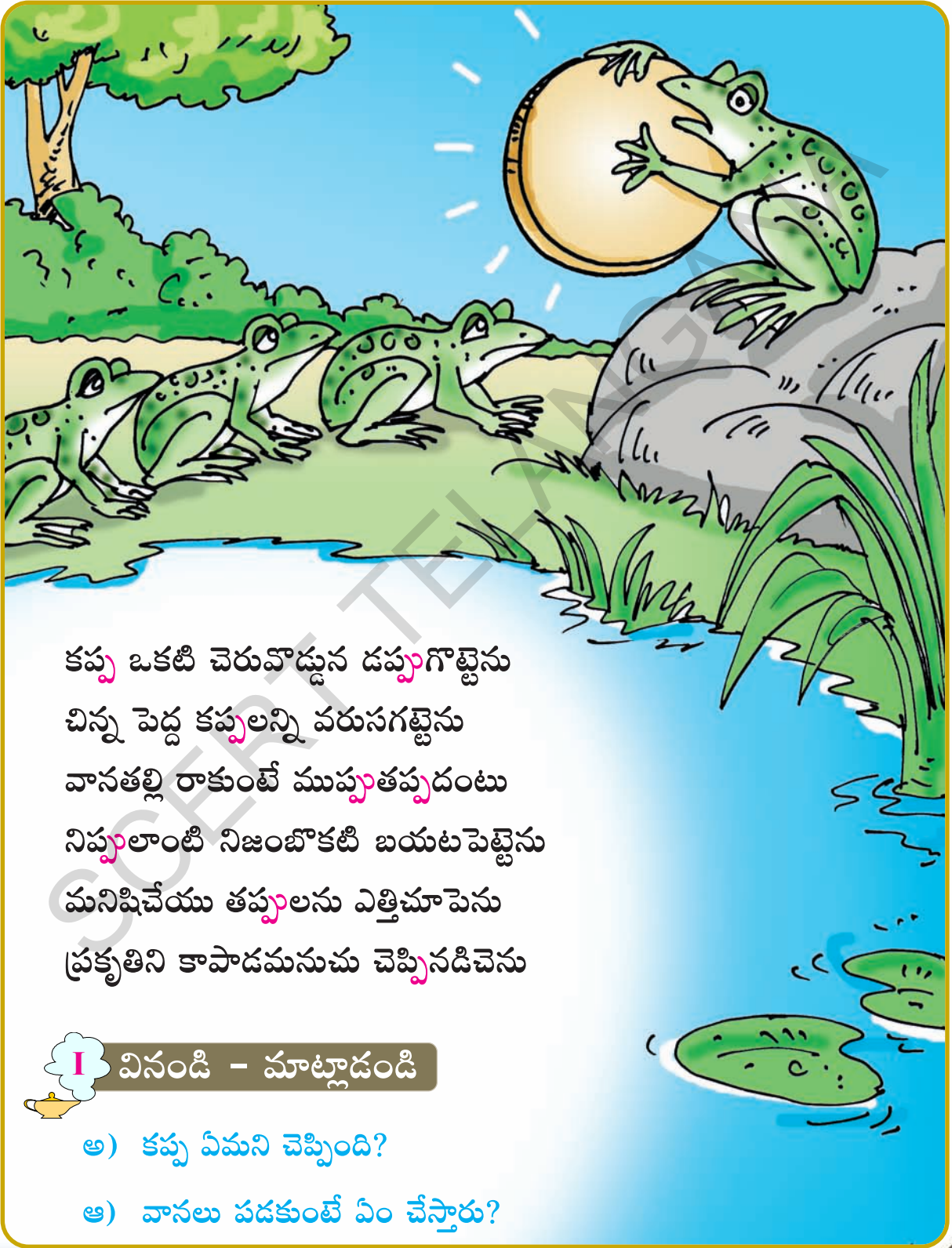
చిన్నారి చిన్నికి పట్టులంగా కావాలి.

చిన్నారి చిన్నికి ఏమి కావాలి?

10. కప్ప - (ప్ప)

కప్ప ఒకటి చెరువొడ్డున డప్పుగొట్టెను
చిన్న పెద్ద కప్పలన్ని వరుసగట్టెను
వానతల్లి రాకుంటే ముప్పుతప్పదంటు
నిప్పులాంటి నిజంబొకటి బయటపెట్టెను
మనిషిచేయు తప్పులను ఎత్తిచూపెను
ప్రకృతిని కాపాడమనుచు చెప్పినడిచెను

I వినండి - మాట్లాడండి

అ) కప్ప ఏమని చెప్పింది?

ఆ) వానలు పడకుంటే ఏం చేస్తారు?

II చదువండి

అ) 'ప' ఒత్తులున్న పదాలను గేయంలో గుర్తించి '○' చుట్టండి.

ఆ) కింది పదాలను చదువండి. వీటిని సరిగ్గా రాస్తే పాఠంలోని గేయ పాదాలవుతాయి. సరిగ్గా రాయండి.

1) తప్పదంటు, వానతల్లి, ముప్పు, రాకుంటే

2) ప్రకృతిని, చెప్పినడిచెను, కాపాడమనుచు

3) కప్పలన్ని, చిన్న పెద్ద, వరుస గట్టెను.

ఇ) కింది పదాలను చదువండి. వీటిని సరిగ్గా రాస్తే పాఠంలోని గేయ పాదాలవుతాయి. సరిగ్గా రాయండి.

1) రెప - రెప్ప

2) అపడం - అప్పడం

3) కప - కప్ప

4) చిప - చిప్ప

5) గొప - గొప్ప

6) చెపు - చెప్పు

ఈ) కింది పదాలను చదువండి. వీటిలో 'ప' ఒత్తు ఉన్న పదాలకు '○' చుట్టండి.

కప్ప

నత్త

అప్పు

అక్క

పుట్ట

అత్త

రెప్ప

రెక్క

నొప్పి

చెట్టు

దగ్గు

మొగ్గు

వెన్న

అన్న

చిన్న

బుగ్గ

బుట్ట

బజ్జి

నిచ్చెన

తుప్పు

ఉప్పెన

తప్పెట

ఉత్తరం

రచ్చబండ

పుచ్చకాయ

ఉ) కింది వాక్యాలను చదువండి. తప్పు (X), ఒప్పు (✓) లను గుర్తించండి.

- 1) ఇతరుల తప్పులు ఎత్తి చూపకు. ()
- 2) అబద్ధాలు చెప్పకూడదు. ()
- 3) చేతులకు చెప్పులు వేసుకోవాలి. ()
- 4) నిప్పుతో ఆడకూడదు. ()
- 5) అప్పులేనివాడు అధిక సంపన్నుడు. ()

ఊ) సంబంధంలేని వాటికి '○' చుట్టండి.

- 1) పుస్తకాలు పెన్నులు పెన్సిలు చెప్పులు
- 2) అప్పడం పప్పు ఉప్పు కర్పూరం
- 3) కన్ను ముక్కు రెప్ప అద్దం

ఎ) కింది అక్షరాలను కలుపుకుంటూ పదాలు రాయండి.

కు	_____	క	_____
చి	_____	చె	_____
మొ	_____	ము	_____
తె	_____	త	_____

III రాయండి

అ) కింది గుణింతాన్ని చదువండి. కింది గడిలో 'ృ' ఒత్తు చేర్చి రాయండి.

ప	పా	పి	పీ	పు	పూ	పె	పే	పై	పొ	పో	పౌ	పం	పః
ృ													

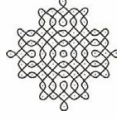

అ) బొమ్మలకు బదులుగా పదాలతో వాక్యాలు చదువండి. రాయండి.

1) బెకబెక అంటుంది.

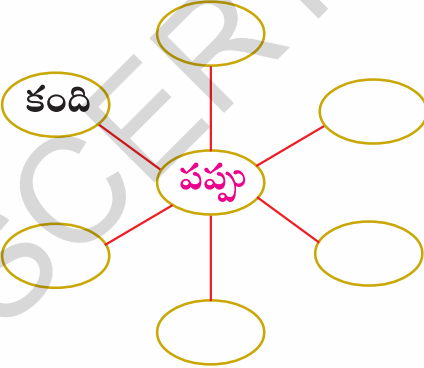
2) నాన్న కొన్నాడు.

3) జయ పెట్టింది.

4) రాము తిన్నాడు.

5) పై పిట్టలు ఉన్నాయి.

ఇ) రకరకాల పప్పుల పేర్లు రాయండి.

కంది పప్పు

IV సృజనాత్మకత

అ) కాగితంతో నీకు నచ్చిన బొమ్మను తయారుచేసి దాని గురించి రెండు వాక్యాలు రాయండి.

11. మబ్బులు - (బ్బ)

మబ్బులు మబ్బులు మబ్బులు
ఆకాశంలో కారు మబ్బులు
పరుగులు తీసే నల్లమబ్బులు
కడలి నీళ్ళను తాగే మబ్బులు
కమ్ముకువచ్చే కారుమబ్బులు
టపటప వానై కురిసే మబ్బులు

I వినండి - మాట్లాడండి

అ) మీకు తెలిసిన వాన పాటలు పాడండి.

ఆ) ఆకాశంలో మబ్బులు చూస్తే మీకేమనిపిస్తుంది?

II చదువండి

అ) గేయంలో బ - 'బ్' ఒత్తు గల అక్షరాలకు '○' చుట్టండి.

ఆ) కింది పదాలలో గీత గీసిన అక్షరాలలోని తేడాను గుర్తిస్తూ చదువండి.

అబల	-	కొబ్బరి
బాబాయి	-	అబ్బాయి
ఊబి	-	గబ్బిలం
బాలుడు	-	డబ్బా
బోడిగుండు	-	అబ్బో
గాబు	-	గబ్బు

ఇ) కింది పదాలను చదువండి. బ - 'బ్' ఒత్తు ఉన్న అక్షరాలకు '○' చుట్టండి.

దిబ్బ	ఉబ్బ	డబ్బా	మబ్బ
సబ్బ	జబ్బ	డబ్బ	కొబ్బరి
రిబ్బను	బొబ్బలు	అబ్బాయి	దెబ్బలు
బెబ్బలి	బొబ్బిలి	బొబ్బిల్లు	నిబ్బరం
ఉబ్బసం	గబ్బిలం	వడదెబ్బ	అబ్బురం

ఈ) ఇప్పుటి వరకు బ - 'బ్' ఒత్తు వచ్చిన పదాలను చదివారు కదా! ఇప్పుడు 'బ్' ఒత్తు వేరే అక్షరాలకు వచ్చిన పదాలను చదువండి.

షర్బతు

అక్బరు

దర్బారు

బీర్బల్

మల్బరి

నిర్భయం

దుర్భిక్షం

దౌర్భాగ్యుడు

కర్బూజ పండు

ఉ) కింద ఇచ్చిన బొమ్మలకు సరియైన పదాలతో జతపరచండి.

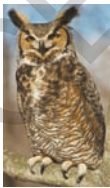
డబ్బు

కొబ్బరికాయ

గబ్బిలం

అబ్బాయి

III రాయండి

అ) కింది గుణింతాన్ని చదువండి. కింది గడిలో 'బ్' ఒత్తు చేర్చి రాయండి.

బ	బా	బి	బీ	బు	బూ	బె	బే	బై	బొ	బో	బౌ	బం	బః
బ్బ													

అ) కింది పదాలలో గీతగీసిన అక్షరానికి ఉండవలసిన ఒత్తును చేర్చి పదం తిరిగి రాయండి.

- 1) సబు బిళ్ళ _____
- 2) బెబులి _____
- 3) రుబురోలు _____
- 4) రిబను _____
- 5) డబా _____

ఇ) కింది గళ్ళలోని అక్షరాలతో పదాలను రాయండి.

బె	మ	న
జ	బ్బు	స
ద	డ	లి

ఈ) కింది పదాలను ఉపయోగించి సొంతవాక్యాలు రాయండి.

- 1) మబ్బులు : _____
- 2) ఆకాశం : _____
- 3) చక చక : _____
- 4) వాన : _____

IV సృజనాత్మకత

అ) వాన పడ్డప్పుడు పడవలు తయారుచేసి నీటిలో వదులుతారు కదా! ఆ పడవ బొమ్మను గీయండి. రంగులు వేయండి. కాగితంతో కూడా పడవను తయారుచేసి ప్రదర్శించండి.

12. భలేబొమ్మ - (మ్మ)

బొమ్మవేశానమ్మ బొమ్మవేశాను
బుంగమూతీ బావ బొమ్మవేశాను
తొరిపళ్ళూ మరి బుర్రమీసాలు

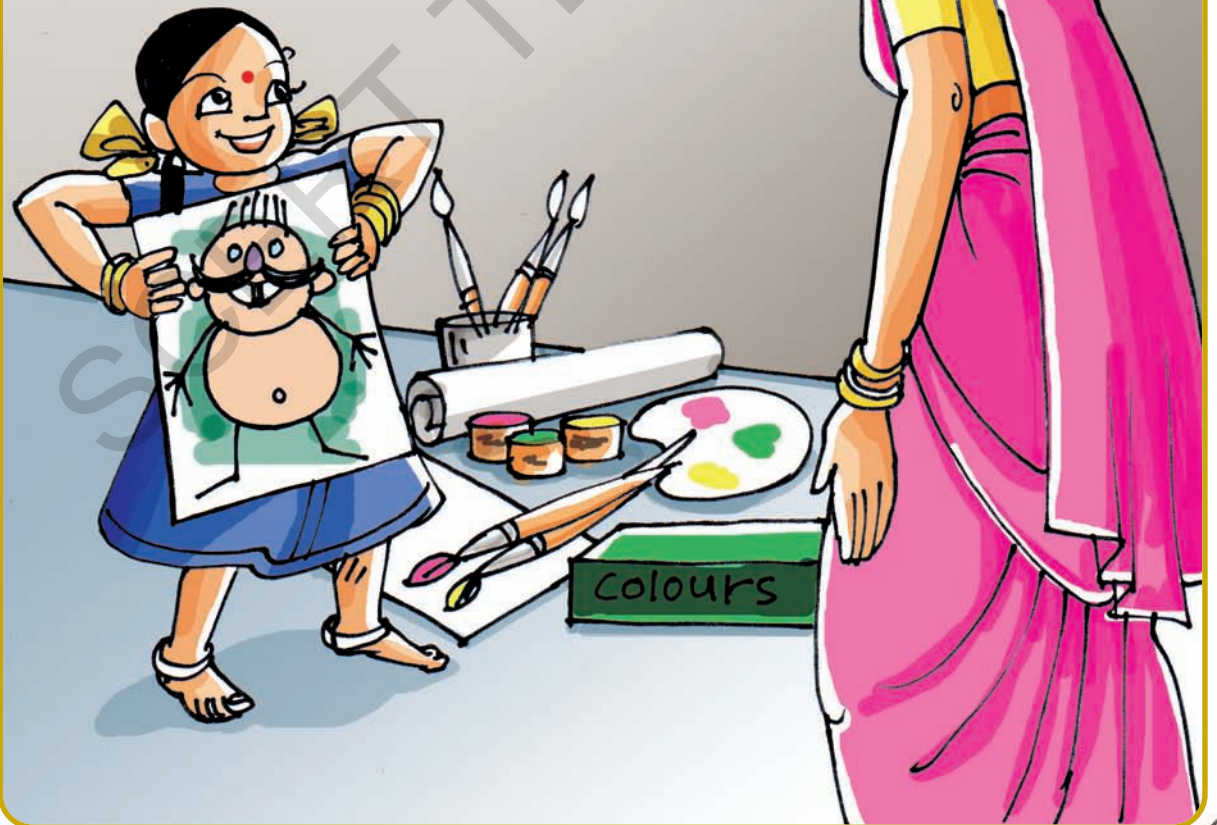
పిల్లి కళ్ళూ మరియు పెద్ద చెక్కిళ్ళూ
టెంకాయ కొసజుట్టు వంకాయముక్కు
పెద్దగుమ్మడిపండు ముద్దైన బొజ్జ

I వినండి - మాట్లాడండి

అ) మీరు ఏఏ బొమ్మలతో ఆటలు
ఆడుతారు?

ఆ) మీరు ఏమేమి బొమ్మలు గీసారు? వాటి
గురించి చెప్పండి?

II చదువండి

అ) కింది పదాలను చదువండి. గేయంలో అవి ఎక్కడ ఉన్నవో గుర్తించి వాటి కింద గీత గీయండి.

1) బొమ్మ వేశాను

2) గుమ్మడి పండు

3) వంకాయ ముక్కు

4) తొరిపళ్ళూ

ఆ) కింది పదాలలో గీత గీసిన అక్షరాల మధ్య తేడాను గుర్తిస్తూ చదువండి.

1) అమ - అమ్మ

2) తుమ - తుమ్మ

3) తముడు - తమ్ముడు

4) బతుకమ - బతుకమ్మ

ఇ) కింది పదాలను చదువండి. 'ృ' ఒత్తు ఉన్న అక్షరాలకు '○' చుట్టండి.

కొమ్మ

కొమ్ము

తొమ్మిది

గుమ్మి

సొమ్ము

కమ్మని

తుమ్మెద

అమ్మాయి

తమ్ముడు

కమ్మలు

గుమ్మడి

కుమ్మరి

గుమ్మం

నిమ్మకాయ

జమ్మిచెట్టు

తుమ్మచెట్టు

ఈ) కింది ఖాళీలను సరైన పదాలతో పూరించండి. చదువండి.

(అమ్మమ్మ, బతుకమ్మ, కొమ్మ, నిమ్మకాయ)

1) చెట్టు _____ మీద చిలుక ఉంది.

2) అమ్మకు అమ్మను _____ అంటారు.

3) గుమ్మడి పూలు, గునుగుపూలు తెచ్చి _____ ను పేర్చారు.

4) రజని _____ తో చేసిన పులిహోర తిన్నది.

ఉ) కింది పదాలను చదువండి వేరే హల్లులకు '్మ' ఒత్తు వచ్చే పదాల కింద గీత గీయండి.

పద్మ

బొమ్మ

ఉప్పా

ధర్మం

చర్మం

అమ్మమ్మ

రెమ్మలు

ఊర్మిళ

నిర్మల

సన్మానం

విస్మయం

చార్మినార్

III రాయండి

అ) కింది గుణింతాన్ని చదువండి. కింది గడిలో '్మ' ఒత్తు చేర్చి రాయండి.

మ	మా	మి	మీ	ము	మూ	మె	మే	మై	మొ	మౌ	మం	మః
మ్మ												

ఆ) బొమ్మలకు పేర్లు రాయండి.

ఇ) కింది గళ్ళలోని అక్షరాలతో కొన్ని పదాలు ఏర్పడుతాయి. వాటిని రాయండి.

చె	ట్టు	దా	ల
బొ	మ్మ	ని	డ్లు
అ	మ్మ	మ్మ	తు
న	క్క	చె	ప్పు

ఈ) కింది పదాలతో వాక్యాలను రాయండి.

- 1) గుమ్మడి కాయ: _____
- 2) తుమ్మెద : _____

IV సృజనాత్మకత

అ) కింది బొమ్మను చూడండి. దానికి రంగులు వేయండి. పేరు రాయండి.

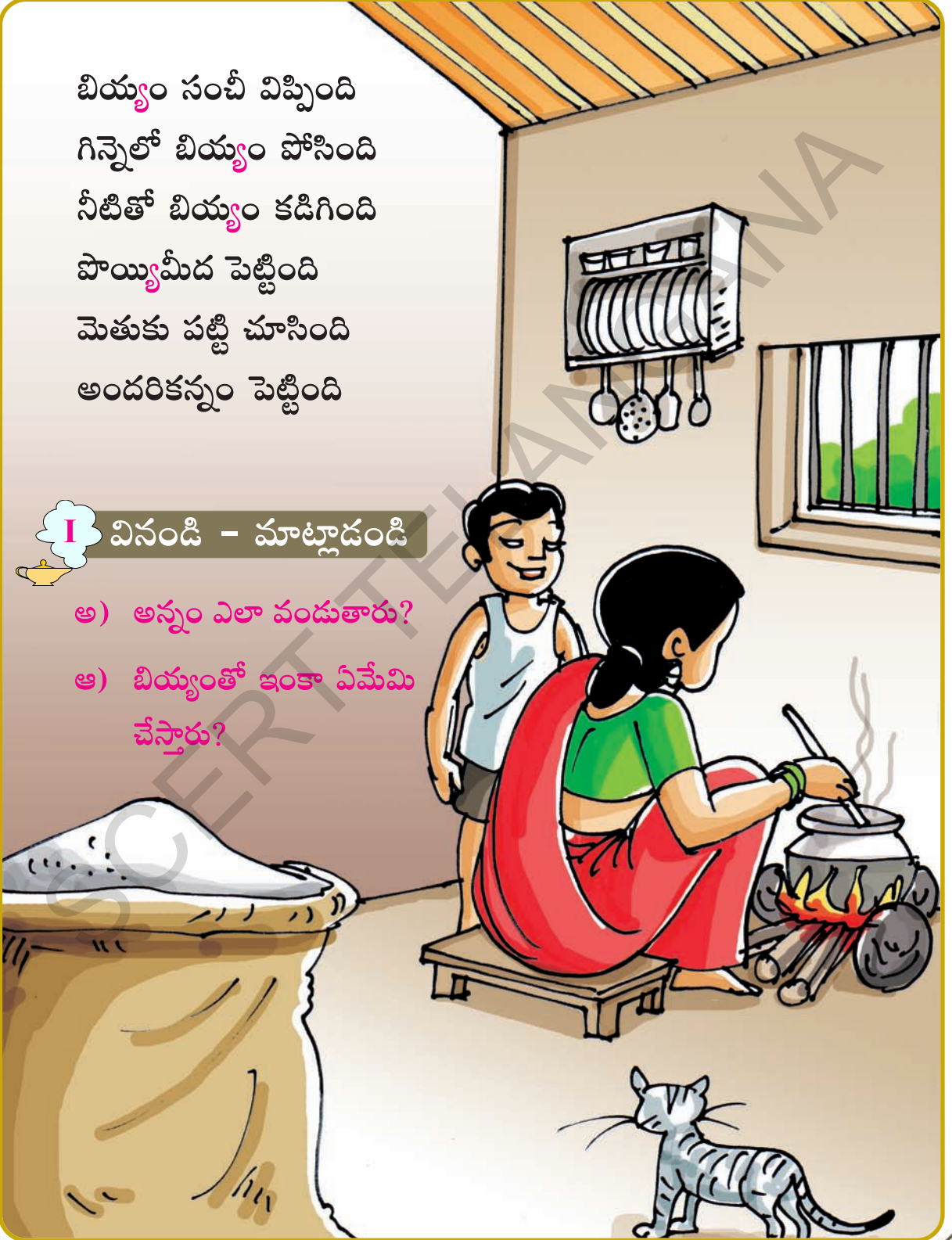
13. బియ్యం - (య్య)

బియ్యం సంచీ విప్పింది
గిన్నెలో బియ్యం పోసింది
నీటితో బియ్యం కడిగింది
పొయ్యిమీద పెట్టింది
మెతుకు పట్టి చూసింది
అందరికన్నం పెట్టింది

I వినండి - మాట్లాడండి

అ) అన్నం ఎలా వండుతారు?

ఆ) బియ్యంతో ఇంకా ఏమేమి చేస్తారు?

II చదువండి

అ) కింది పదాలను చదువండి. గేయంలో అవి ఎక్కడ ఉన్నవో గుర్తించి వాటి కింద గీత గీయండి.

గిన్నె

బియ్యం

అన్నం

పొయ్యి

ఆ) కింది పదాలను చదువండి. ' య ' ఒత్తు ఉన్న అక్షరాలకు '○' చుట్టండి.

వియ్యం

నెయ్యి

రమ్య

సభ్యత

వ్యాధి

చెయ్యి

భవ్య

లభ్యత

కయ్యం

వెయ్యి

ఆర్య

ఐక్యత

ఇ) కింది పదాలలో గీత గీసిన అక్షరాలలో తేడాలు గుర్తిస్తూ చదువండి.

1) అయ్య - అయ

2) కొయ్య - కొయ

3) నుయ్య - నుయి

4) బయ్యారం - బయారం

5) ఉయ్యారు - ఉయూరు

6) హొస్యం - హొసం

7) దాస్యం - దాసం

8) లాస్యం - లాసం

9) సత్యం - సతం

10) న్యాయం - నాయం

III రాయండి

అ) కింది గుణింతాన్ని చదువండి. కింది గడిలో '్య' ఒత్తు చేర్చి రాయండి.

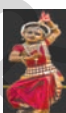
య	యా	యి	యీ	యు	యూ	యె	యే	యై	యొ	యౌ	యౌ	యౌ	యౌ
య్య													

ఆ) బొమ్మకు తగిన పదాలతో వాక్యాలు రాయండి.

1) కుడి తో అన్నం తింటాం.

2) లో పాప పడుకుంది.

3) కట్టెల ని మట్టితో చేస్తారు.

4) రజని చక్కగా చేస్తుంది.

ఇ) కింది గళ్ళలోని అక్షరాలతో వచ్చే పదాలు రాయండి.

స	య్యా	ట	వె	య్యి	ల
వా	ఉ	య్యూ	రు	మ	భ్యా
యి	జ	గ	ద్యం	క	సం
ద్యం	హ	ఉ	య్యా	ల	కొ
ళ	పు	ణ్యం	ర	అ	య్య
ప	ద్యం	రు	వ్యా	పా	రం

ఈ) కింది పదాలను జతపరచండి. వాటితో వాక్యాలు రాయండి.

పాప	ఆరోగ్యం	ఉదా: పాప ఉయ్యాలలో పండుకొన్నది.
బ్యాంకు	ఉయ్యాల	
పులిహోర	పాయసం	
నడక	బట్టలు	
చిలుక్కొయ్య	డబ్బులు	
సేమ్య	నైవేద్యం	

ఉ) కింద ఇవ్వబడిన రుచులకు తగిన వాటిని రాయండి.

1) కొబ్బరి లడ్డు తియ్యన తియ్యన	4) _____	ఒగరు ఒగరు
2) చెరుకురసం _____	5) _____	చేదు చేదు
3) _____ పుల్ల పుల్లగ	6) _____	కారం కారం

IV సృజనాత్మకత

అ) కింది గేయాన్ని చదువండి. పొడిగించి రాయండి.

ఈ రోజు మా బడిలో ఉయ్యాలో

మొక్కల పండుగ ఉయ్యాలో

మొక్కలెన్నో వచ్చాయి ఉయ్యాలో

_____ ఉయ్యాలో

_____ ఉయ్యాలో

_____ ఉయ్యాలో

_____ ఉయ్యాలో

14. గుర్రం - (ర్ర)

చల్ చల్ గుర్రం చలాకి గుర్రం
టకటక టకటక పరుగిడు గుర్రం
రాజును బంటును మోసే గుర్రం
కొండలు కోనలు సాగే గుర్రం
వాగులు వంకలు దాటే గుర్రం
పరుగుకు పరుగును నేర్పే గుర్రం

I వినండి - మాట్లాడండి

అ) గుర్రంలాగా వేగంగా పరుగెత్తేవి ఏవి?

ఆ) మీరు అడుకునేటప్పుడు పాడే పాటలు ఏవి?

II చదువండి

అ) గేయంలో 'రాజు బంటు' వంటి జంట పదాలున్నాయి. వాటిని గుర్తించి వాటి కింద గీత గీయండి.

ఆ) కింది పదాలను చదువండి. 'ర' ఒత్తు (' ్ర ') గల అక్షరం కింద గీత గీయండి.

కర్ర	యాత్ర	శ్రమ	చక్రం
శుభ్రం	చిత్రం	క్రమం	శత్రువు
ప్రతిభ	తొర్రూరు	నమ్రత	ప్రవర్తన
ప్రసంగం	ప్రపంచం	ప్రతిరోజు	సంప్రదాయం

ఇ) కింది వాక్యాలను చదువండి. వీటిలో ' ్ర ' ఒత్తు పదాల కింద గీత గీయండి. వాటిని రాయండి.

1) మనం ప్రతిరోజు బడికి పోవాలి.

2) క్రమశిక్షణను పాటించాలి.

3) వరుసక్రమంలో వెళ్ళాలి.

4) మన సంప్రదాయాలు చాలా గొప్పవి.

5) బుర్రుపిట్ట తుర్రుమని ఎగిరిపోయింది.

III రాయండి

అ) కింది గుణింతాన్ని చదువండి. కింది గడిలో ' ్ర ' ఒత్తు చేర్చి రాయండి.

ర	రా	రి	రీ	రు	రూ	రె	రే	రై	రౌ	రో	రౌ	రం	రః
ర్ర													

ఆ) కింది పదాలను ఉపయోగించి సొంత వాక్యాలు రాయండి.

1) కర్ర : _____

2) చక్రం : _____

3) మిత్రుడు : _____

ఇ) కింది బొమ్మలను చూసి వాటి పేర్లు రాయండి.

ఉ) కింది బొమ్మలను చూసి వాక్యాలు రాయండి.

IV సృజనాత్మకత

అ) కింది గేయాన్ని చదువండి. పొడిగించి రాయండి.

కుంకుమ పువ్వు ఎర్రన

మందారం _____

_____ ఎర్రన

15. పిల్లలం - (ల్ల)

కిలకిలమను పిల్లలం తొలకరి చిరుజల్లులం
అల్లరితో ఎల్లరిని అలరించే పిల్లలం
తెలుగుతల్లి తోటలోని అందమైన పువ్వులం
జగమంతా పరిమళాలు పంచునట్టి పువ్వులం

I వినండి - మాట్లాడండి

అ) మంచి వాసనను ఇచ్చేవి ఏవి?

అ) తోటలో ఏమేమి ఉంటాయి? తోటకు
వెళ్తే ఏం చేస్తారు?

II చదువండి

అ) కింది పదాలను చదువండి. పాఠంలో ఇవి ఎక్కడ ఉన్నవో గుర్తించండి. వాటి కింద గీత గీయండి.

1) పిల్లలం	2) చిరుజల్లులం
3) అల్లరి	4) తెలుగుతల్లి

ఆ) కింది పదాలను తప్పులు లేకుండా చదువండి.

పల్లె	పిల్లి	ముల్లు	అల్లం
బెల్లం	చిల్లర	జాబిల్లి	పల్లీలు
చెల్లెలు	ఎల్లుండి	మల్లెపూలు	ఇల్లు

ఇ) కింది పదాలను చదువండి. 'ల' కు ' ' ఒత్తు వచ్చే పదాలు చదివారు కదా! ఇప్పుడు వేరే అక్షరాలకు ' ' ఉన్న పదాలను చదువండి. వీటిలో ' ' ఒత్తు ఏవి అక్షరాలకు వచ్చిందో చెప్పండి.

చెట్టు	ఇడ్డీ	గుడ్డు	వడ్డు
ముస్లిం	విప్లవం	ఇంగ్లీషు	పొట్లకాయ
కట్లపాము	పండ్లు	గుడ్లగూబ	ఆహ్లాదం

ఈ) కింది పదాలను జతపరచండి. వాటితో వాక్యాలు రాయండి.

వాన	వెన్నెల	ఉదా : చల్లని వెన్నెల
మల్లె	పిల్లి	_____
బెల్లం	జల్లు	_____
నల్ల	మొగ్గ	_____
చల్లని	లడ్డు	_____

ఉ) కింది వాక్యాలను చదువండి. ఖాళీలలో సరైన పదాన్ని రాయండి.

- 1) యాదాద్రిలో _____ లడ్డూలు ఇచ్చారు. (అల్లం, బెల్లం)
- 2) కన్న _____ దైవంతో సమానం (తల్లి, ఉల్లి)
- 3) అమ్మ _____ తో పచ్చడి చేసింది. (కట్లకాయ, పొట్లకాయ)
- 4) పొలంలో _____ పండినవి. (వడ్లు, ఎడ్లు)
- 5) బండికి రెండు _____ ఉన్నవి. (ఎడ్లు, గుడ్లు)

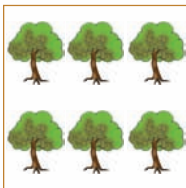
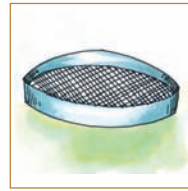
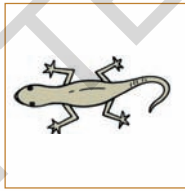

III రాయండి

అ) కింది గుణింతాన్ని చదువండి. కింది గడిలో ' ' ఒత్తు చేర్చి రాయండి.

ల	లా	లి	లీ	లు	లూ	లే	లే	లై	లొ	లో	లౌ	లం	లః
ల్ల													

ఆ) కింది బొమ్మలను చూడండి. వాటి పేర్లను రాయండి.

ఇ) కింది పదాలను ఉపయోగించి సొంతవాక్యాలు రాయండి.

- 1) ఉల్లిగడ్డ : _____
- 2) మల్లెపూవు : _____
- 3) పుల్లగ : _____
- 4) చెల్లెలు : _____

IV సృజనాత్మకత

అ) కింది బొమ్మకు రంగులు వేయండి. చిన్న గేయాన్ని పొడిగించండి.

ఇదే ఇదే మా ఇల్లు

_____ మా ఇల్లు

_____ మా ఇల్లు

_____ మా ఇల్లు

16. మువ్వ - (వ్వ)

ఘల్లు ఘల్లుమని మోగే

మువ్వలు అందం

రివ్వ రివ్వమని సాగే

గువ్వలు అందం

పరిమళాలు వెదజల్లే

పువ్వలు అందం

పాలబుగ్గల పాపాయి

నవ్వలు అందం

I వినండి - మాట్లాడండి

అ) గేయంలో ఏమేమి అందంగా ఉంటాయని చెప్పారు?

ఆ) మీకు ఏవి అందంగా కనిపిస్తాయి?

II చదువండి

అ) పాఠంలో 'వ' ఒత్తు ఉన్న పదాలకు '○' చుట్టండి.

ఆ) కింది పదాలలో తేడాను గుర్తిస్తూ చదువండి.

1) అవ - అవ్వ	2) దివె - దివ్వె
3) నువు - నువ్వు	4) కొవు - కొవ్వు
5) రవ - రవ్వు	6) కవం - కవ్వం
7) మువలు - మువ్వలు	8) నువులు - నువ్వులు
9) తువాలు - తువ్వాలు	10) పువులు - పువ్వులు

ఇ) కింది పదాలను చదువండి. 'వ' ఒత్తు ఉన్న అక్షరాలకు '○' చుట్టండి.

తవ్వ	బువ్వ	రవ్వ	కొవ్వ
నవ్వ	పువ్వ	కవ్వం	దువ్వెన
సవ్వడి	కవ్వింపు	తారాజువ్వ	గువ్వల జంట

ఈ) కింది పదాలను జతపరచండి.

తారా	దండ
మువ్వల	జువ్వ
పువ్వల	సవ్వడి
గువ్వల	హారం
ఇనుప	జంట
రవ్వల	చువ్వ

ఉ) అక్షరాలను కలిపి చదువండి. ఆ పదాలను ఖాళీలలో రాయండి.

అ 1) _____
 బు 2) _____
 గ 3) _____
 ము 4) _____
 త 5) _____

పు 1) _____
 కొ 2) _____
 న 3) _____
 ను 4) _____
 కె 5) _____

ఊ) కింది వాక్యాలలో ' వ ' ఒత్తు వచ్చిన పదాలను రాయండి.

- 1) అవ్వ బువ్వ వండిది. _____
- 2) గువ్వలు రివ్వన ఎగిరాయి. _____
- 3) పువ్వలు చూసి పాప నవ్వింది. _____
- 4) సీత కెవ్వమని అరిచింది. _____
- 5) తాత నువ్వల చేనుకు పోయాడు. _____

ఎ) కింది పదాలను జాగ్రత్తగా పరిశీలించి చదువండి. ' వ ' ఒత్తు ఉన్న అక్షరాలను స్పష్టంగా పలుకండి.

ధ్వని	హల్వ	జ్వరం	పర్వం	గర్వం
తత్వం	పక్వం	అశ్వం	స్వామీజి	పట్వారి
స్వాగతం	అన్వేషణ	పర్వదినం	బిల్వపత్రం	నిల్వచేయు

III రాయండి

అ) కింది గుణింతాన్ని చదువండి. కింది గడిలో ' వ ' ఒత్తు చేర్చి రాయండి.

వ	వా	వి	వీ	వు	వూ	వె	వే	వై	వొ	వో	వౌ	వం	వః
వ్వ													

అ) కింది బొమ్మలను చూడండి. వాటి పేర్లను రాయండి.

ఇ) కింది గళ్ళలోని అక్షరాలతో కొన్ని పదాలు ఏర్పడుతాయి. వాటిని రాయండి.

అ	బు	చు	ర
వె	వ	వు	లు
గు	త	ము	పు
దు	కొ	ను	న

ఉదా : అవ్వ

ఈ) గీత గీసిన పదాలలో లోపించిన ఒత్తును చేర్చి సరైన వాక్యాలు రాయండి.

- 1) పాప నవితే అందంగా ఉన్నది.
- 2) అత్త రవలడ్లు చేసింది.
- 3) మువలు ఘల్లుఘల్లుమన్నాయి.
- 4) తోటలో పువులు విరగబూసాయి.
- 5) తారాజువ ప్రకాశిస్తున్నది.

IV సృజనాత్మకత

అ) కింది గేయాన్ని పొడిగించి రాయండి.

ఇంటికి అందం ఇల్లాలు

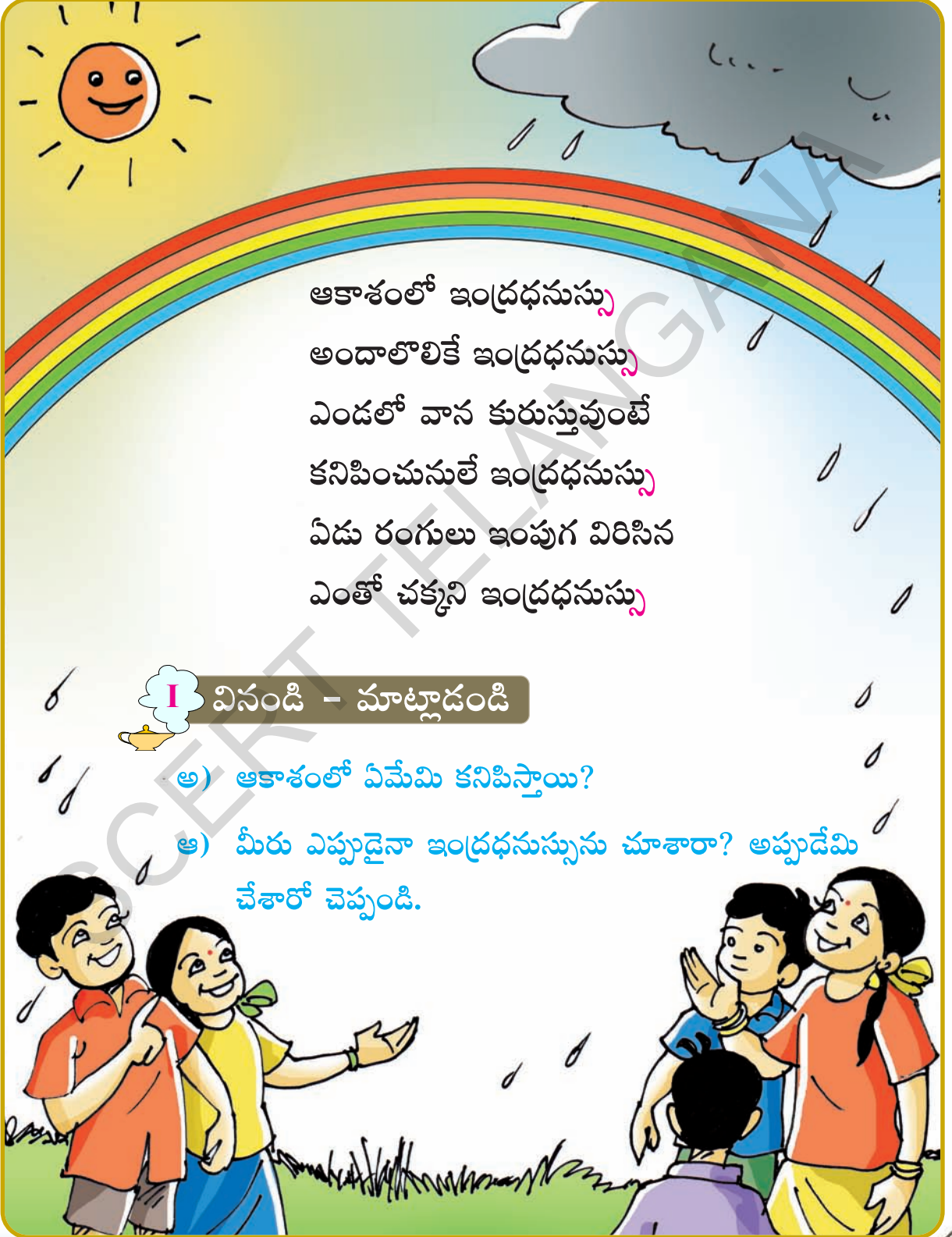
బడికి అందం పిల్లాలు

గుడికి అందం _____

ఊరికి అందం _____

17. ఇంద్రధనుస్సు - (స్స)

ఆకాశంలో ఇంద్రధనుస్సు
అందాలొలికే ఇంద్రధనుస్సు
ఎండలో వాన కురుస్తువుంటే
కనిపించునులే ఇంద్రధనుస్సు
ఏడు రంగులు ఇంపుగ విరిసిన
ఎంతో చక్కని ఇంద్రధనుస్సు

I వినండి - మాట్లాడండి

అ) ఆకాశంలో ఏమేమి కనిపిస్తాయి?

ఆ) మీరు ఎప్పుడైనా ఇంద్రధనుస్సును చూశారా? అప్పుడేమి చేశారో చెప్పండి.

II చదువండి

అ) కింది వాక్యాలు పాఠంలో ఎక్కడ ఉన్నాయో గుర్తించండి. వాక్యాల కింద గీత గీయండి.

- 1) ఏడు రంగులు ఇంపుగ విరిసిన
- 2) ఆకాశంలో ఇంద్రధనుస్సు
- 3) కనిపించును ఇంద్రధనుస్సు
- 4) ఎంతో చక్కని ఇంద్రధనుస్సు

ఆ) పాఠం ఆధారంగా కింది వాక్యాలను తప్పు, ఒప్పులుగా గుర్తించండి.

- 1) ఇంద్రధనుస్సులో మూడు రంగులు ఉంటాయి. ()
- 2) ఆకాశంలో ఇంద్రధనుస్సు ఉంటుంది. ()
- 3) ఎండ బాగా ఉన్నప్పుడు ఇంద్రధనుస్సు కనిపిస్తుంది. ()
- 4) ఇంద్రధనుస్సు అందంగా ఉంటుంది. ()

ఇ) కింది పదాలను చదువండి. 'న' ఒత్తు అక్షరాలకు '○' చుట్టండి.

లెస్స	బస్సు	శిరస్సు	మనస్సు	చికిత్స
తేజస్సు	సదస్సు	అస్సాం	సరస్సు	అప్పరస
మేధస్సు	వయస్సు	ఉత్సవం	సంవత్సరం	కస్సుబుస్సు

ఈ) కింది పదాలను చదువండి. గీత గీసిన అక్షరాలను స్పష్టంగా పలుకండి.
వాటికి ఏ ఒత్తులు ఉన్నవో చెప్పండి.

నిశ్శబ్దం	ఘర్షణ	మహర్షి	దుశ్శకునం
దుశ్శాసనుడు	నిశ్శేషం	మనశ్శాంతి	తపశ్శక్తి
దర్శకుడు	ప్రదర్శన	నిదర్శనం	ఆదర్శం
దర్శనం	పరామర్శ	స్పర్శ	దూరదర్శిని
వర్షం	హర్షం	ఆకర్షణ	కర్షకుడు

ఉ) కింది పదాలను జతపరచండి. వాటితో వాక్యాలు రాయండి.

ఉపస్సు	కిరీటం ఉన్నది	_____
ఋషి	శివధనుస్సు విరిచాడు	_____
రాముడు	తపస్సు చేస్తున్నాడు	_____
సరస్సులో	ఎంతో అందమైనది	_____
శిరస్సుపై	కమలాలు ఉన్నాయి	_____

ఊ) కింది ఖాళీలను సరైన పదాలతో పూరించండి. చదువండి.

(వర్షం, ప్రదర్శన, దర్శనం, నిశ్శబ్దం)

- నాకు _____ అంటే ఇష్టం.
- మేము యాదగిరి నరసింహస్వామిని _____ చేసుకున్నాము.
- పిల్లల నాటక _____ చాలా బాగుంది.
- పెద్దవారు మాట్లాడుతున్నప్పుడు _____ గా ఉండాలి.

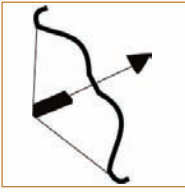
III రాయండి

అ) కింది గుణింతాన్ని చదువండి. కింది గడిలో 'స' ఒత్తు చేర్చి రాయండి.

స	సా	సి	సీ	సు	సూ	సె	సే	సై	సొ	సో	సౌ	సం	సః
స్స													

ఆ) కింది బొమ్మలను చూడండి. వాటి పేర్లను రాయండి.

ఇ) కింది పదాలను ఉపయోగించి సొంత వాక్యాలు రాయండి.

1) సంవత్సరం _____

2) బస్సు _____

3) ధనుస్సు _____

IV సృజనాత్మకత

అ) కింది గేయాన్ని పొడిగించి రాయండి.

పూవులోయ్ పూవులు

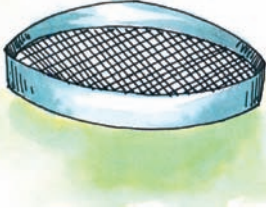
అందమైన పూవులు

?

18. పాడుపు కథలు

పొట్టి వానికి పుట్టెడు అంగీలు

అరచేతికి అరవై తూట్లు

ఇంటికి కాపలా కాస్తుంది కాని కుక్క కాదు.
పట్టుకొని వేలాడుతుంది కాని పండుకాదు.

కిటకిట తలుపులు కిటారి తలుపులు
ఎప్పుడు మూసిన చప్పుడు కావు

పైనొక పలక కిందొక పలక
పలకల నడుమ వలపల గిలక

నేలనాకి మూల కూర్చుంటుంది.

I వినండి - మాట్లాడండి

అ) ఒకరు పొడుపు కథ చెబితే ఇంకొకరు జవాబు చెప్పండి.

ఆ) మరికొన్ని పొడుపుకథలు చెప్పండి.

II చదువండి

అ) కింది పొడుపు కథలో పదాలు తారుమారయ్యాయి. సరిచేసి రాయండి.

1) అంగీలు పొట్టి వానికి పుట్టెడు.

2) మూల నాకి నేల కూర్చుంటుంది.

3) చప్పుడు కావు కిటారి తలుపులు కిటకిట తలుపులు ఎప్పుడు మూసిన.

4) గిలక పలక పలకల నడుమ పలక కిందొక వలపల పైనొక

5) తలుపులు కిటకిట తలుపులు కిటారి మూసిన ఎప్పుడు కావు చప్పుడు

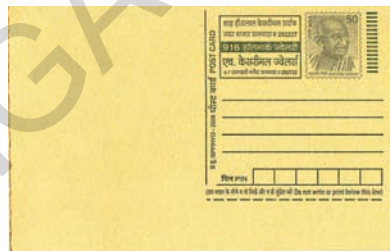

అ) కింది వాక్యాలను చదివి సరియగు బొమ్మలతో జతపరచండి.

- 1) తోకలేని పిట్ట తొంబై ఆమడలు
పోతుంది.

- 2) గోడమీద బొమ్మ, గొలుసుల
బొమ్మ వచ్చేపోయేవారికి
వడ్డించే బొమ్మ.

- 3) ముక్కుమీదికి ఎక్కు రెండు
చెవులు నొక్కు టక్కు
నిక్కులసోకు, జారితే పుటుక్కు.

- 4) కాళ్ళు ఉన్నా పాదాలు లేనిది.

III రాయండి

అ) పొడుపు కథలు తెలుసుకున్నారు కదా! ఎందుకు నేర్చుకోవాలి?

IV పదజాలం

అ) కింది పదాలతో వాక్యాలు రాయండి.

1) చుక్కలు

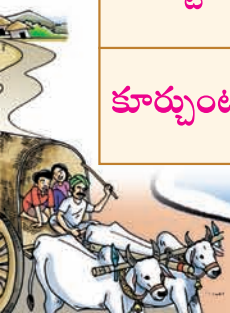
2) ఉంగరం

3) కొబ్బరికాయ

4) గులాబి

ఇ) కింది గళ్ళలోని పదాలు చదువండి. పాఠంలోని పొడుపుకథలు దాగున్నాయి. వెదికి పొడుపు కథలు రాయండి.

పొట్టి	నీరు	నేల	అరవై
వాన	జోరుగా	వానికి	గాలి
అకాశం	నాకి	మేఘం	తూట్లు
పుట్టెడు	దుమ్ము	మూల	మబ్బు
కూర్పుంటుంది	అరచేతికి	ధూళి	అంగీలు

సృజనాత్మకత

ఉదా: నేను ఇంటికి కాపలా ఉంటాను. భౌ భౌ భౌ భౌ అంటాను ఎవరిని? నేనెవరిని?

జవాబు : కుక్క

కింది చిత్రాల ఆధారంగా పొడుపు కథలు రాయండి.

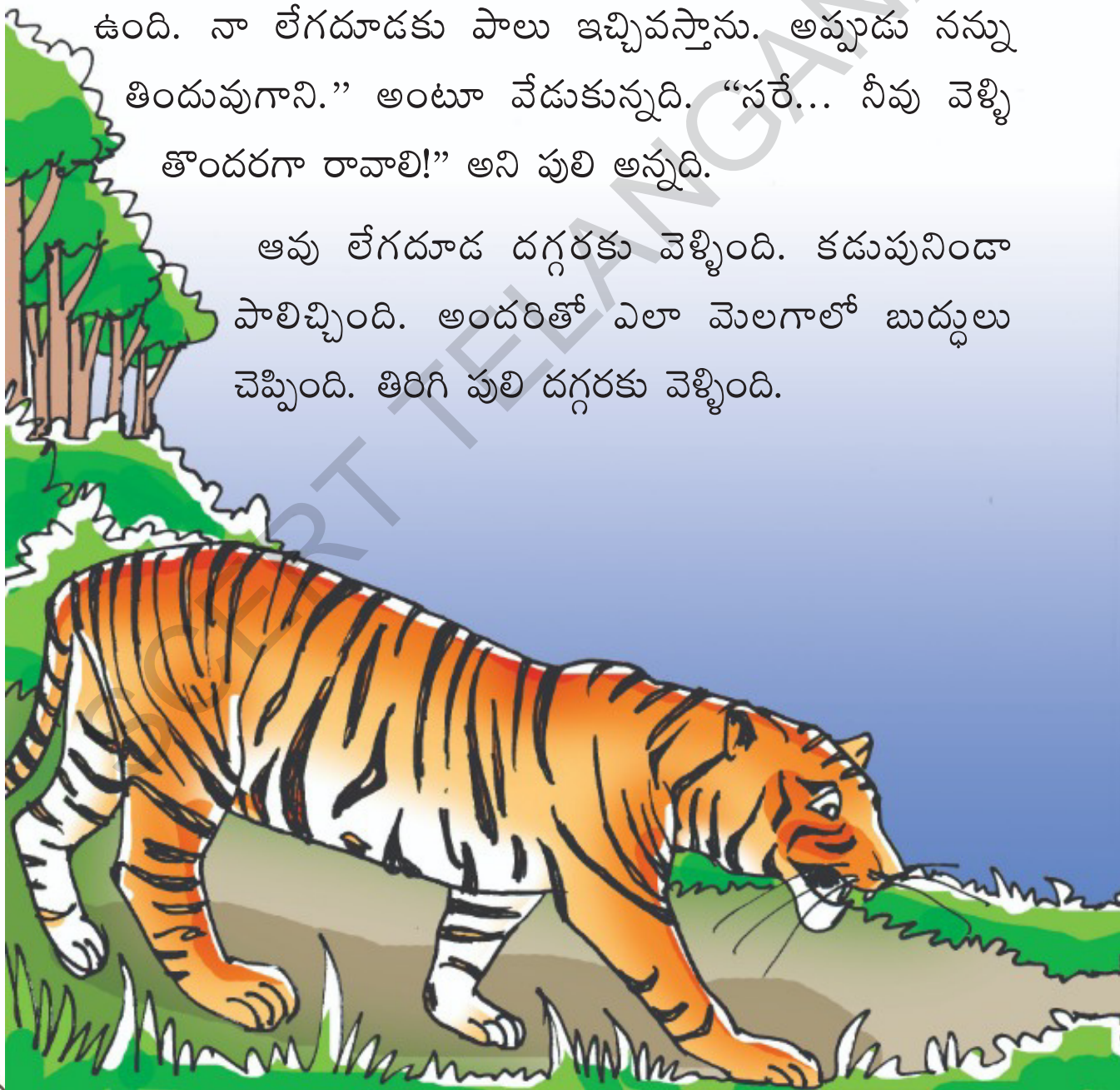

19. ఆవు - పులి (కథ)

అనగనగా ఒక ఆవు. అది అడవికి మేతకు వెళ్ళింది. ఇంతలో దానికి ఒక పులి ఎదురైంది. పులి ఆవు మీదికి దూకి చంపబోయింది. అప్పుడు ఆవు పులిని బతిమిలాడుతూ “అయ్యా! ఇంటి వద్ద నా లేగదూడ ఆకలితో ఉంది. నా లేగదూడకు పాలు ఇచ్చివస్తాను. అప్పుడు నన్ను తిందువుగాని.” అంటూ వేడుకున్నది. “సరే... నీవు వెళ్ళి తొందరగా రావాలి!” అని పులి అన్నది.

ఆవు లేగదూడ దగ్గరకు వెళ్ళింది. కడుపునిండా పాలిచ్చింది. అందరితో ఎలా మెలగాలో బుద్ధులు చెప్పింది. తిరిగి పులి దగ్గరకు వెళ్ళింది.

తిరిగి వచ్చిన ఆవును చూసి పులి ఆశ్చర్యపోయింది.

“అయ్యా! ఇప్పుడు నన్ను తిని మీ ఆకలి తీర్చుకోండి” అన్నది ఆవు వినయంగా.

“నువ్వు తిరిగి రావని అనుకున్నాను...” అన్నది పులి ఎంతో ఆశ్చర్యంగా...

“అయ్యా! ఆడినమాట తప్పుడం మహాపాపం కదా!” అన్నది ఆవు.

ఆవు నిజాయితీకి పులి మనసు మారింది. “ఆడిన మాట తప్పని నీవెంతో గొప్పదానివి నిన్ను తినను” అని పులి వెళ్ళిపోయింది.

ఆవు ఆనందంగా తన దూడ దగ్గరకి తిరిగి వెళ్ళింది.

I వినండి - మాట్లాడండి

అ) ఆవు పులి కథను మీ సొంతమాటల్లో చెప్పండి.

ఆ) ఈ కథకు ఇంకో పేరు పెట్టవచ్చు? ఎందుకు?

II చదువండి

అ) కింది వాక్యాలను, పదాలను పాఠంలో గుర్తించండి. వాక్యాల కింద గీత గీయండి. పదాలకు '○' చుట్టండి.

- 1) ఇంతలో దానికి ఒక పులి ఎదురయ్యింది.
- 2) “అయ్యా! ఇప్పుడు నన్ను తిని మీ ఆకలి తీర్చుకోండి” అన్నది ఆవు వినయంగా.
- 3) ఆవు నిజాయితీకి పులి మనసు మారింది.
- 4) ఆవు ఆనందంగా తన దూడ దగ్గరకి తిరిగి వెళ్ళింది.

ఆ) పాఠం ఆధారంగా కింది వాక్యాలను తప్పు, ఒప్పులుగా గుర్తించండి.

- 1) ఆవు మేతకని ఊరిలోకి వెళ్ళింది. ()
- 2) ఆవు లేగ దూడకు బుద్ధులు చెప్పింది ()
- 3) ఆవు తిరిగి అడవికి వెళ్ళలేదు. ()
- 4) తిరిగి వచ్చిన ఆవును చూసి పులి తినేసింది. ()

ఇ) పాఠం చదువండి. పాఠంలోని సంయుక్తాక్షర పదాలను రాయండి.

III రాయండి

అ) ఆవు తన బిడ్డకు బుడ్డులు చెప్పింది కదా! మరి మీకు ఎవరు అలాంటి బుడ్డులు నేర్పుతారు?

ఆ) కథలో ఆవు గురించి తెలుసుకున్నారు కదా! ఆవు గురించి నాలుగు వాక్యాలు రాయండి.

IV పదజాలం

అ) కింది పదాల వరుసలో వేరుగా ఉన్నదానిని గుర్తించండి.

- 1) ఆవు, మేక, పులి, గొర్రె
- 2) బస్సు, కారు, ఆటో, విమానం
- 3) అరటి, జాజి, జామ, మామిడి
- 4) ఏనుగు, కాకి, చిలుక, పిట్ట

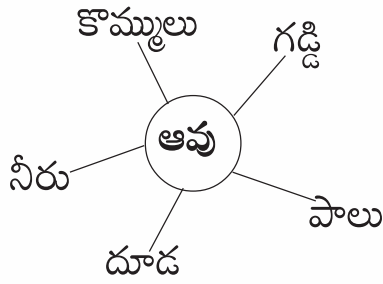

అ) అడవికి సంబంధించిన పదాలు రాయండి.

ఇ) కింది పదాలతో వాక్యాలు రాయండి.

ఉదా :- ఆవు గడ్డి మేస్తుంది

V సృజనాత్మకత

అ) పాఠం ఆధారంగా 'ఆవు - పులి' కథకు సంభాషణలు రాయండి.

పులి : _____

ఆవు : _____

పులి : _____

ఆవు : _____

పులి : _____

ఆవు : _____

పులి : _____

ఆవు : _____

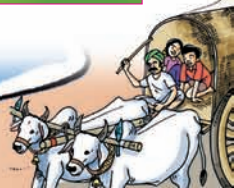
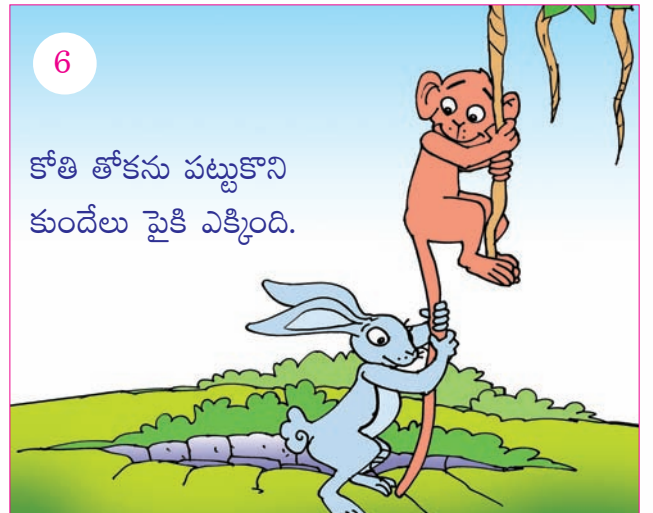
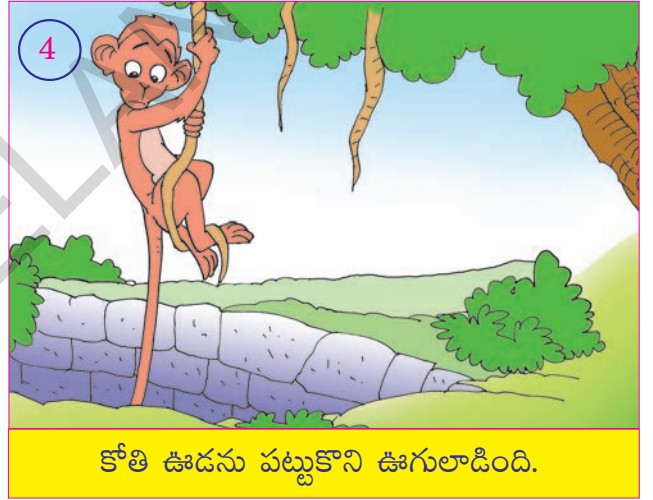
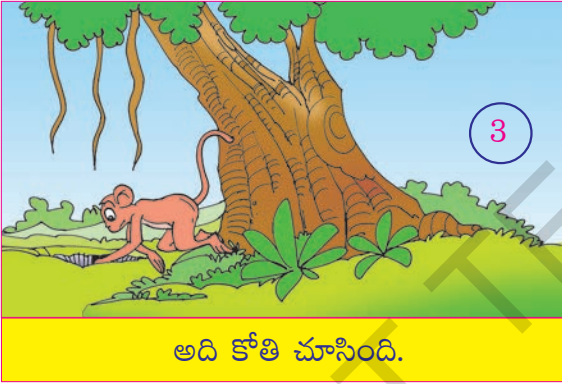
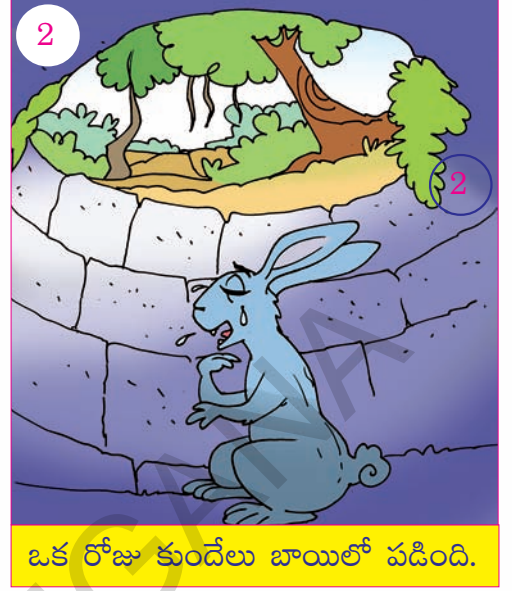
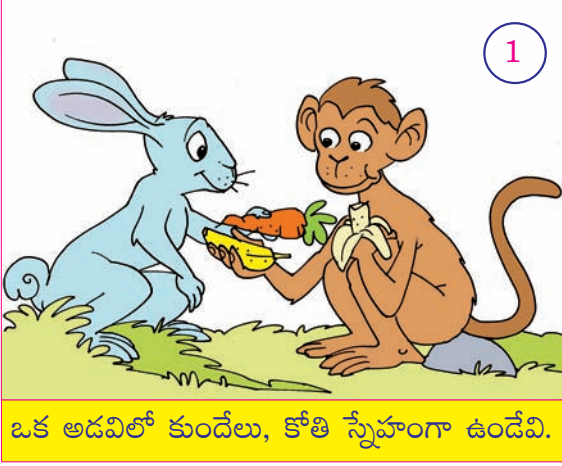

సహాయం

చదువు - ఆనందించు

20. చిట్టి మొక్క

చిట్టి పొట్టి చేతులతో
చిట్టి మొక్క నాటరా!
మొక్క చుట్టు కంచెవేసి
పదిలంగా పెంచరా!

కొమ్మరెమ్మ విస్తరించి
పైకి పైకి పెరుగురా!
ప్రేమతోడ పలుకరించి
పూలు పండ్లనిచ్చురా! ॥చిట్టి॥

స్వచ్ఛమైన గాలినిచ్చి
చల్లనైన నీడనిచ్చి
నింగిలోని మబ్బులనే
నీళ్ళకొరకు తెచ్చురా!

॥చిట్టి॥

పచ్చని ప్రకృతితో భువి
మనసు పలకరించురా!
మొక్కల ప్రేమగ పెంచిన
ఆనందమే మనదిరా!

॥చిట్టి॥

I వినండి - మాట్లాడండి

అ) 'చిట్టి మొక్క' గేయం ద్వారా మీరేమి తెలుసుకున్నారో చెప్పండి.

ఆ) చెట్లు లేకుంటే ఏమవుతుంది?

II చదువండి

అ) కింద ఇచ్చిన గేయంలోని వాక్యాలు తారుమారుగా ఉన్నాయి. సరిచేసి రాయండి.

నింగిలోని మబ్బులనే

స్వచ్ఛమైన గాలినిచ్చి

నీళ్ళ కొరకు తెచ్చురా

చల్లనైన నీడనిచ్చి

ఆ) గేయాన్ని చదువండి. గేయంలోని ప్రాస పదాలు రాయండి.

ఉదా: నాటరా

పెంచరా

ఇ) కింది వాక్యాలు చదువండి. ఈ భావానికి చెందిన గేయ పాదాలను పాఠంలో గుర్తించండి. వాటి కింద గీత గీయండి.

1) చెట్లు మనకు ప్రేమతో పండ్లను, పూలను ఇస్తాయి.

2) మొక్కలను ప్రేమగా పెంచితే మనకు ఆనందాన్ని ఇస్తాయి.

III రాయండి

అ) చెట్ల వలన ఉపయోగం ఏమిటి?

ఆ) “నింగిలోని మబ్బులను నీళ్ళ కొరకు తెచ్చురా!” అంటే ఏమిటి?

IV పదజాలం

అ) వాక్యాలలో గీతగీసిన పదానికి అర్థం రాయండి.

1) నింగిలో చుక్కలు మెరుస్తున్నాయి.

2) విలువైన వస్తువులను పదిలముగా దాచుకుంటాం.

3) నేను తోటలోని పూలచెట్లు చూడగానే పరవశించి పోయాను.

4) భువిపైన మనుషులు, జంతువులు, చెట్లు ఉన్నాయి.

అ) కింది పదాలతో సొంతవాక్యాలు రాయండి.

ఉదా :- ఆనందం

చెట్టు నిండా పూలుపూస్తే ఆనందం కలుగుతుంది.

1) పండ్లు

2) స్వచ్ఛమైన

3) విస్తరించు

4) పలుకరించు

V సృజనాత్మకత

అ) పాఠం బొమ్మను చూడండి. బొమ్మలో పిల్లలు ఏమి మాట్లాడుతున్నారో ఊహించి సంభాషణలు రాయండి.

అక్క :

తమ్ముడు :

అక్క :

తమ్ముడు :

అక్క :

తమ్ముడు :

అక్క :

తమ్ముడు :

